



Otrdiena ● 2018. gada 16. oktobris

CENA tirdzniecībā 0,68 EUR

B099BM 190.
RUS.

Atlīdzība garantēta 9.



Īsziņas

Novadnieces deči Gorā

Līdz 25.novembrim Latgales vēstniecības GORS Mākslas galerijā vienuviet skatāmi, sasmaržojami un izlasāmi visi 100 tekstilmākslinieces un mūsu novadnieces Anneles Slišānes "#100dečiLatvijai" darbi. Pēdējais pabeigts mirkli pirms izstādes, bet 26.oktobrī plkst. 16.00 ikviens interesents aicināts uz tikšanos ar Anneli, lai piedalītos grāmatas "#100dečiLatvijai" atvēršanas svētkos, turklāt kopā ar jauniešu folkloras kopu "Upīte".

Pārceļas uz jaunām telpām

20.oktobrī plkst. 18.00 Šķilbēnu pagastā, pasākumā "Mirkis laimes", atzīmēs kultūras centra "Rekova" 2.kārtas būvniecības beigas. Šķilbēnu pagasta pārvaldnies Andris Mežals informē, ka turpmāk jaunajās telpās atradīsies pašvaldības darbinieki, kā arī tur jau nedēļu strādā bibliotēka: "Šonedēļ uzstādām jaunas norādes zīmes. Remontdarbu laikā ir padomāts arī par ērtībām māksliniekam, jo līdz šim mums bija tikai zāle un skatuve."

Vienu noķēra, otrs aizgāja

Sestdien Viļakas novada čempionātā makšķerēšanā uz Rēzeknes upes startēja 20 sportisti. Pirmo vietu izcīnīja Aldis Prancāns no Šķilbēniem (1,220 kg), aiz sevis atstājot Raimondu Plešu no Mednevas (1,160 kg) un Vitoldu Prancānu (0,701 kg). Sacensību tiesnesis Pēteris Vancāns pastāstīja, ka Aldim uzvaru nodrošināja noķertais lielais plaudis: "Tiesa, otrs aizgāja."

Uzvar un paliek pirmajā līgā

Pagājušajā sestdienā "Balvu Sporta centra" futbolisti Gulbenes pilsētas stadionā aizvadīja sezona pēdējo spēli "Komanda.lv 1.līga" pret FK "Staiceles bebri". Mūsējie futbolisti svinēja uzvaru ar rezultātu 2:0 - no 11 metru atzīmes vārtus guva Aleksandrs Šņegovs, bet ar tālsitieni - Rihards Ščogsols. Līdz ar šo panākumu balvenieši izcīnīja 10.vietu 12 komandu konkurencē un garantēja palikšanu otrajā specīgākajā Latvijas futbola līgā arī nākamgad!

Nākamajā
Vadugūnī

● Mācās darināt oriģinālas lietas
Prasmju skola Viļakā

● Zibens nospēra govi un zirgu
Dzimtas stāsts Žīguros

Viļakā dzied saļmas



Foto: Z. Logina

Saļmu dziedājumus Viļakā sāk ar Rožukroni. Uz aizgājēju atceres brīdi bija ieradušies ne tikai pilsētas, bet arī apkārtējo ciemu iedzīvotāji, lai divu stundu garumā ar lūgšanām un dziesmām pieminētu savus mūžībā aizgājušos tuviniekus, bet pēc tam palūgtos arī par dzīvajiem, lai viņiem būtu spēks turpināt šīs tradīcijas.

Zinaida Logina

13.oktobrī Viļakas novada pensionāru saietu zālē dāmu klubs "Marienhauzena" visus aicināja uz psalmu (saļmu) dziedājumiem par mūžībā aizgājušajiem tuviniekiem.

Mūsdieni pasaulē tik daudz kam pietrūkst laika, tāpēc neiedomājamies, cik svarīgi ir atrast laiku lūgšanai par mirušajiem. Profesore Janīna Kursīte skaidro, ka psalmu dziedāšana - katoliskā tradīcija - tik ļoti iegājās tādēļ, ka organiski savienojās ar veļu pieminēšanu pirmskristīgajā laikā. "Jo svarīgi pieminēt, lai arī tevi pieminētu. Kamēr piemini mirušos, gaidi no viņiem padomu, varbūt sapņos sazinies, atceries, tā ir paaudžu nesaraujamā saite. Visus mirušos pieminēja un piemin vēl divos brižos - Visu dvēseļu dienā 2.novembri, kad kopā ar dziedājumiem notur aizlūgumus par mirušajiem, un kapusvētkos," skaidro J.Kursīte. "Marienhauzenas" klubīņa vadītāja Albīna Veina saka, ka šī tradīcija vijai zināma jau kopš bērnības. "Mēs ar māmiņu Aneli Bondari katru rudeni gājām dziedāt saļmes pie kaimiņiem, un kaimiņi nāca pie mums. Tās bija bīskapa Dūļbinka brāļa Jāņa ģimene, Borisu, Dörtānu, Šaicānu un citas ģimenes. Vienmēr norunājām, kurā vakarā un kurā mājā satiekamies un dziedam," pastāsta Albīna Veina. Viņa piebilst, ka tagad, kad ģimenes ir izklīdušas pa pasauli, dziedāšana mājās nav iespējama: "Tāpēc mēs jau vairāk nekā piecpadsmit gadus sanākam kopā un dziedam savā klubīnā. Ierodas cilvēki no apkārtējiem ciemiem, no pilsētas, lai kopā nodziedātu saļmes par saviem

mūžībā aizgājušajiem tuviniekim." Albīna saka, ka datums gan paliek nemainīgs - kopā nāk un dzied katru rudeni oktobra otrajā sestdienā pulksten divpadsmitos. Laiks un vieta netiek mainīti, tāpēc cilvēki to jau ielāgojuši un atceras, protams, svarīgi arī ielikt pazīojumu avīzē vai novada mājaslapā. Albīna un citi dziedātāji uzsakata, ka saļmu dziedāšana dod spēku, jo tuvojas veļu laiks. Cilvēki dodas uz kapsētu, sakopj savu tuvinieku kapus, aizdedz svecītes, domās parunājas ar saviem aizgājējiem, velta lūgšanas. Vienīgais, kas sievas sāpina, ir jauniešu trūkums, tas, ka nav kam nodot savas zināšanas. Agrāk nāca Muraškinu, Mierīšu, Bordānu ģimēnu bērni, bet viņi pabeidz skolas un aiziet savās dzīves gaitās. Irmina Vilciņa uz saļmu dziedāšanu parasti trīs kilometrus gājusi kājām vai braukusi ar velosipēdu, bet šoreiz viņu atveda ar mašīnu, jo viņai jau ir skaists gadu skaitlis - 77. "Mani saļmas dziedāt mācīja māte Mihalina Šaicāne, viņa bija viena no četrām "Abrenītes" dibinātājām. Man aizsaulē jau daudz tuvu cilvēku, tos pieminēšu šodien," saka Irmina Vilciņa. Teresija Medne cenšas nākt dziedāt katru gadu. Viņa atzīst, ka agrāk nesapratusi to nozīmi, bet tagad, kad nav ne tēva, ne mātes, šāda veida piemiņa šķiet ļoti svarīga. Viņa baznīcā iegādājusies grāmatu ar saļmu dziesmu vārdiem un jau vairākus gadus nāk kopā ar visiem pieminēt arī savējos. Uz saļmu dziedājumiem bija atnākuši arī divi kungi, viens krievu tautības - Pēteris Podmošins. Pēc dziedāšanas visi mīlojās ar dārzos izaugušajām rudens veltēm, kādu pašu gatavotu cienastu.



Kas
notiek uz
gājēju
pārejām?

9. lpp.



Iemīlējies
Latgalē.

6. lpp.



Līdz LATVIJAS
simtgadei
33 dienas!

Vārds žurnālistam

Ingrīda Zinkovska

Par *jampampiņiem* svētdienas LNT nedēļas ziņu TOPā tika nodēvēti tie, kas visu uzņem nekritiski. Sabiedrība nobažījusies par viltus ziņām un dažādi cīnās pret tām. Taču katras ziņas patiesumu nav iespējams pārbaudīt tagad un tūlīt, vēl vairāk, ja ziņa šķiet ticama. Izlašījis internetā ziņu par to, ka Rīgā sabrucis lielveikals, kāds vīrietis bija šokēts. Kālab gan nenoticēt? Mums taču ir "Maximas" piemērs! Kad virieti mierināju paskaidrojot, ka tie ir meli, viņš sašuta vēl vairāk, kā tā drīkst! Tādus neliešus jāliek cietumā. Piekritu, ka te patiesām darbs policijai un tiesai. Veicot izmeklēšanu un monitorējot sociālos tīklus, policija nāca uz pēdām vairākām personām, kuras bija apzināti publicējušas nepatiesu informāciju par dažāda veida tragedijām, lai piesaistītu auditoriju un reklāmdevējus.

Kāda mediju eksperte kā piemēru sociālisma laika meliem minējusi faktu, ka, ierodoties kolhozā, korespondents mehanizatoram licis pietupties, lai kukurūza fonā izskatītos raženāka. Sīki meli! Vēlme izskatīties labāk. Arī tagad cilvēki paši, īpaši sievietes, masu medijs vēlas izskatīties labi, fotografējas ar frizūru un jaunā kleitā, kaut arī situācija to neprasā. Vai atkal cita situācija... Vēloties iegūt informāciju par kādu pasākumu, kurā nebija iespējams piedalīties, sāku *rakties* internetā. Novadu mājaslapas un informatīvie izdevumi rakstīja tikai par trešās, otrs vietas ieguvējiem, nominantiem un Pateicības rakstu saņēmējiem. Tikai par pasākuma būtību, par galvenās balvas ieguvēju neatradu ne vārda, jo viņš acīmredzot nebija... savējais. Manuprāt, nepatiesās ziņas rezultējas arī noklusētais un līdz galam nepateiktais...

Latvijā

Konsultējas par valdības veidošanu. Saeimā iekļuvašas partijas konsultējas par valdības krēsliem, spriežot arī par ministriju apvienošanu. Taču Saeimā iekļuvušo partiju iecerēm apvienot dažādas ministrijas pretojas vēl esošie ministri. Veselības aizsardzības ministre nav mierā ar domu jaut apvienot Veselības ministriju ar Labklājības ministriju. Arī pašreizējais Labklājības ministrs nepiekrit šādai iecerei. Viņi spriež, ka jāsastrādājas ciešāk, bet apvienošana nebūs efektīva.

Aicina iesaistīties akcijā "Cimdotā Latvija". Kultūras ministrijas Latvijas valsts simtgades birojs un cīmdu meistari aicina iesaistīties akcijā "Cimdotā Latvija". 18.novembrī ikviens aicināts doties uz svinīgajiem pasākumiem vai godināt valsti draugu lokā rakstainos cīmdos. Tie var būt simboliska dāvana Latvijas nozīmīgajā jubilejā gan draugiem un tuviniekiem, gan biznesa partneriem un ārzemju viesiem.

Pieņem likumu trauksmes cēlēju aizsardzībai. Saeima galīgajā lasījumā pieņēma likumu trauksmes cēlēju aizsardzībai. Likuma mērķis ir sabiedrības vai tās daļas interesēs veicināt trauksmes celšanu par pārkāpumiem un nodrošināt trauksmes celšanas mehānismu izveidi un darbību, kā arī pienācīgu trauksmes cēlēju aizsardzību. Likums paredz, ka ar brīdi, kad persona cēlusi trauksmi, tai un tās radiniekem būs jānodrošina personu identitāte. Tāpat būs jānodrošina tās personas konfidencialitāte, par kuru trauksme celta.

Lems Tautsaimniecības komisija. Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija vienbalsīgi nolēma rosināt nodot izskatīšanai Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā iniciatīvu "Maksāt tikai par patērieto elektroenerģiju". Iniciatīvas mērķu izpildes gadījumā patērētāji maksātu tikai par reāli patērieto elektrību un nepārmaksātu par valsts pārmaksāto atjaunojamās elektroenerģijas obligāto iepirkumu virs tirgus cenās.

Lielveikalui kēdes Latvijā ienāk viena pec otras. SIA "LIDL Latvija" oktobra beigās uzsāks logistikas centra būvniecību Dreiliņos. Logistikas centra būvniecības atklāšanā piedalīsies Latvijas valdības amatpersonas un centra būvnieks, uzņēmums SIA "Merk". Būvniecības uzņēmums noslēdzis līgumu ar SIA "LIDL Latvija", apņemoties par 42,5 miljoniem eiro uzbūvēt Vācijas lielveikalui kēdes logistikas centru Rīgā. Līdztekus vairākam veikalim Rīgā LIDL savu nākotni Latvijā saista vēl ar Tukumu, Liepāju, Jelgavu un Jūrmalu.

(No laikrakstiem "Malienas Ziņas", "Stars", "Auseklis", "Vietējā", no interneta portāla "delfi")

Baltinavas novada domē

Jaunās deputātes iniciatīva

Ingrīda Zinkovska

Ar Baltinavas novada domes 27.septembra lēmumu apstiprinātas novada domes deputātes pilnvaras **MARIJAI SKABAI**, pārstāvot sarakstu "Baltinava - laikam līdz". Jaunpienācēja darbosies divās komitejās - Finanšu komitejā un Sociālo un saimniecisko lietu komitejā. Novada domes deputātes pienākumus M.Skaba veiks **sabiedriskā kārtā, bez atalgojuma vai jebkādas citas materiālās atlīdzības saņemšanas.**

M.Skaba mācījusies Baltinavas vidusskolā, beigusi Liepājas Pedagoģisko institūtu, sešus gadus nostrādājusi Gulbenes novada Tirzā, kopš pagājušā gadsimta 90.gadu sākuma bijusi skolotāja Baltinavas Kristīgajā internātpamatiskolā. Mācījusi dabaszības, kristīgo mācību un bijusi audzinātāja 'c' līmeņa bērniem. Kopš Baltinavas Kristīgā internātpamatiskolas slēgšanas - bezdarbniece. Ir magistra grāds pedagoģijā.

Pašvaldību vēlēšanās uz deputāta vietu novada domē sarakstā "Baltinava - laikam līdz" kandidējāt kā ceturtā. Kā kļuvāt par deputāti?

-Jā, sarakstā biju ceturtā un kandidēju ar pārliecību, ka man šo pienākumu nevajadzēs uzņemties. Taču trīs iepriekšējā deputāti no šī saraksta pēc īsāka vai garāka laika labprātīgi nolika savas pilnvaras. Līdz ar to no novada domes saņemu oficiālu piedāvājumu ierakstītā vēstulē turpmāk uzņemties deputāta pienākumus. Izmaiņām piekrītu, un novada domes sēdē deputāti vienbalsīgi apstiprināja manas pilnvaras.

Vai vēlēšanās iesaistījāties pirmo reizi? Ar ko saistošs bija saraksts "Baltinava - laikam līdz"?

-Sarakstu veidoja Aigars Keišs, bet balotēties uzaicināja kolēge Janīna Keiša. Neteikšu, ka saraksts izcēlās ar ko īpašu, vienkārši, zināmi cilvēki, kopīgi apsprendām vēlētāju apvienības programmu. Mani programmā vairāk uzrunāja tas, ka bija plānots vairāk izrādīt rūpes par veciem cilvēkiem, jo sabiedrība, kā zināms, noveco, arī Baltinavā. Deputātu kandidāti no šī saraksta solīja cīnīties par skolu saglabāšanu Baltinavā (to solīja arī citi), jo iet laikam līdzi nozīmē gādāt par jaunatni, par attīstību.

Pašvaldību vēlēšanās balotējos arī pirms vairākiem gadiem "Tautas partijas" sarakstā. Precīzāk sakot, vienā sarakstā balotējās teju vai visa ģimene - es, vīrs un vecākais dēls. Par mums pat rakstīja presē.

Kā vērtējat līdzšinējo domes darbību?

-Īstenībā vērtēt domes darbu no malas ir viena lieta, bet būt pašam tur iekšā - pavism citā. Vērtējot no malas, mēs simtprocentsi nezinām reālo situāciju, nevaram to izprast. Ir jārēķinās ar to naudu, kas ir pašvaldības budžetā, bet naudas paliek aizvien mazāk un mazāk. Kad likvidēja Baltinavas Kristīgo internātpamatiskolu, man kā skolas arodbiedrības vadītāja ar domi bija domstarpības par likvidācijas gaitu. Juridiski viss ir pareizi, bet cilvēciskais faktors, manuprāt, izpalika. Taču jāsaprot, ka valsts savā izglītības politikā uzgriez pašvaldībām muguru, ļaujot tām vienatnē risināt ar izglītību saistītās problēmas, kaut arī ne visām pašvaldībām ir pietiekami daudz līdzekļu.

Vai pašai ir kādi priekšlikumi, ieteikumi domes un sabiedrības sadarbības uzlabošanā un veicināšanā?

-Mans ieteikums jau sācis darboties. Baltinavas Romas katoļu baznīca ir izsludinājusi akciju "100 stundas lūgšimies par Latviju". Protams, es to varēju realizēt tikai saziņā ar baznīcu, prāvestu Stanislavu Prikuli. Domes mājaslapā jau ir ievietots aicinājums. Desmit dienas desmit stundu garumā vismaz viens cilvēks būs baznīcā un stundu lūgšies par Latviju, tad viņu nomainīs nākamais un atkal nākamais. Jo kas ir Latvija? Tie esam mēs paši, mūsu bērni, mūsu senči. Akcija sāksies 18.oktobrī, kas ir Rožu kroņa mēness, un ilgs līdz 31.oktobrim. Lūgšanām jau ir pieteikusies novada domes priekšsēdētāja, mani bijušie kolēģi, regulārie baznīcas apmeklētāji - gados vecie cilvēki. Organizēt lūgšanas ir mana personīgā atbildība.

Vai šādu akciju nešķiet par daudz? Citi par to pat ironizē?

-Kritizēt no malas vienmēr ir visvieglāk. Kritizēt mēs mākam visi. Personīgi es uzskatu, ka katra doma un ideja ir laba. Katrs dara, kas viņa spēkos, tādēļ ironijai šeit nav vietas. Mana māsa, piemēram, par godu Latvijas simtgadei iccepusi simts tortes un rīkos izstādi. Protams, tortes ir apēstas, bet būs fotogrāfiju izstāde. Tāpat notiek akcijas 'simts labie darbi Latvijai', 'simts ozolu Latvijai'... 'Slēgšim simts skolas Latvijā' arī darbojas. Ideju akcijai "100 stundas lūgšimies par Latviju" smēlos no svētcelojumā, kurā tīcīgie no dažādām draudzēm apgāja apkārt Latvijai. Tas mani uzrunāja.

Vai ir vēl kāds ierosinājums domes, pašvaldības



Izbauda rudeni. Marija Skaba rudeni jūtas labi. Īpaši, kad līst lietus, jo uz pelēkā fona koku krāsainās lapas izskatās vēl krāšnāk. Latvijā, viņasprāt, visi gadalaikai ir skaisti. Lauki ir novākti, ziemāji iesēti, arī sakņu dārzā novākti burkāni, kartupeļi, bietes. Drošu sirdi var gaidīt ziemu.

darbam? Ieminējāties par vecajiem cilvēkiem...?

-Pagaidām vēl neesmu izstudējusi pašvaldības sociālo darbību, iedzīvotājiem pieejamos sociālos pakalpojumus, nezinu, kas ietilpst sociālo darbinieku pienākumos. Kad to izdarišu, varbūt radīsies arī kāds priekšlikums. To, ka vecajiem cilvēkiem pietrūkst uzmanības, sarunās atklājuši viņi paši. Ar šausmām domāju par to, kur paliks mūsu bezpajumnieki, ja būs barga ziemā. Ir tādi Baltinavā arī, kas mitinās šķūņos. Daudz nav, bet ir. Viņi tāpat ir mūsu cilvēki.

Nupat beidzās 13. Saeimas vēlēšanas. Par ko atdevāt savu balsi, ja nav noslēpums?

-Nav noslēpums, - par Zaļajiem un Zemniekiem, jo vīram ir zemnieku saimniecība, turklāt esam bioloģiskā zemnieku saimniecība. Saimnieket nav viegli - pērn viss izmirkā, šogad aizkalta. Ceram, ka Saeimas deputāti *zaļzemnieki* parūpēsies par laukiem, par zemniecību.

Bet kopumā Baltinavas vēlētāji savas balsis atdevā par jaunajām partijām...

-Jā, jaunieši jau fano par Artusu Kaimiņu. Domās un idejas viņam nav sliktas, bet to pasniegšanas veids un viņa uzvedība mani traumē. Pie mums, Baltinavā, viņu sauc par 'Latvijas Žirinovski'.

Deputātes amata pienākumus veiksiet sabiedriskā kārtā, jo esat bezdarbniece un saņemat bezdarbnieka pabalstu. Vai darbu meklējusi neesat?

-Es vēl jūtos kā atvaiņinājumā! Kad beigs maksāt bezdarbnieka pabalstu un aprūks naudas, tad varbūt sajutušu, ka jāmeklē darbs. Man piedāvāja strādāt Tilžas internātskolā, bet neesmu šoferis. Likt, lai vīrs vai dēls mani ved uz darbu un no darba būtu par traku. Tādēļ pagaidām esmu mierā ar savu statusu. Mācišos kursos, ko piedāvās Nodarbinātības valsts aģentūra.

Un ko dara Jūsu kolēģi? Vai viņi ir atraduši darbu?

-Bijušās kolēģes Ausma Lipska, Anna Jermacāne, Daina Petrova strādā Tilžas internātskolā. Lilita Dunce ir atradusi darbu Vilakas sociālajā dienestā. Janīna Keiša strādā vidusskolā, kur darbiņš viņai jau bija iepriekš. Emīlija Keiša apgūst pilnīgi jaunu, ar skolu nesaistītu profesiju. 3.septembrī bijušie skolas skolotāji un darbinieki pulcējāsies *tusīnā* skolas rotaļu laukumā, notika tāds kā atmīnu pasākums, tikšanās pēc vasaras. Kopā ar savējiem, ģimenes jauniešiem, 3.septembrī pirmo un pēdējo reizi šogad izpeldējios Svētunes ezerā. Izejot Baltinavā pastaigāties, apejam apkārt skolai, lai paskatītos, vai logi nav valā, vai nav izdauzīti. Pa ziemu skolas ēku apkurinās, postā nedomā aizlaist. Dod, Dieviņ, lai izdodas atrast skolas ēkai jaunus iemītniekus, lai tā nepārvēršas par graustu.

Pirms tikšanās minējāt, ka pošaties ceļojumā uz Gruziju. Vai bezdarbniece to var atļauties?

-Manam dēlam ir joti laba darba devēja, kura organizē dažādus pasākumus. Viņš strādā zemnieku saimniecībā Tilžas pagastā. Brauc ar traktoru, kombainu, automašīnu un pelna man koncertus "Gorā" un biljetes uz citiem pasākumiem, arī šo ceļojumu. Zemnieku saimniecības īpašniece ir gādājusi gan par lidmašīnas biletēm, gan vietu, kur Gruzijā apmetīsimies, gan transportu, ar ko tur pārvietoties. 5.novembrī viņa un mēs, pārējie, izlidojam uz Gruziju!

Lai dzīvotu, pārbaudies un ārstējies!

Nav padomu, kā nesaslimt. Ir padomi, kā slimību neielaist

Balvu novada pašvaldības Sociālajā dienestā rīkotajā pasākumā jaunajām un topošajām māmiņām grupas nodarības tēma bija par sievietes veselību. Šoreiz uzmanību vērsa uz krūšu izmeklējumiem un pašpārbaudes prasmi. Ārsti mēdz teikt, ka grūti dot padomus, kā nesaslimt, taču viņiem ir konkrēti ieteikumi, ko darīt, lai slimību neielaistu. Grupas nodarībās svarīgo tēmu atspoguļoja sabiedrības veselības speciāliste ILZE KOZLOVSKA.

Metode nav sarežģīta

Krūtis, kā smaidot uzsvēra Ilze, ir sievietes rota. Tādēļ visu dzīvi viņām jābūt vērigām un zinošām, lai šo rotu sargātu, saglabātu veselu, bet, ja rodas aizdomas par iespējamu saslimšanu, zinātu, kā rīkoties un kur griezties pēc palīdzības. Ľaundabīgais audzējs ir diagnoze, ko mēdz uztvert kā spriedumu, ka nekas vairs nav glābjams. Ilze Kozlovska uzsver, ka tā gluži nav, taču veiksmīga ārstēšanās, protams, atkarīga no iespējamīgi agrīni uzstādītas diagnozes. Jo vēlākā stadijā saslimšanu atklās, jo slīktākas izredzes būs tās ārstēšanā. Nodarībā akcentēja iespējas, kas varētu palīdzēt savlaikus pamānīt problēmu. Lai tās izmantotu, sievietēm vispirms par tām jāzina un, protams, jāliek lietā.

Viena no parastākajām, taču ļoti labām metodēm ir krūšu pašpārbaude, kas jāapgūst un jāpielieto pašai sievieteit. Tas jādara gan jaunām sievietēm, gan arī kundzītēm, kas jau auklē mazbērnus. Ilze Kozlovska par šo metodi stāstīja sīkāk, piedāvājot mājās izmantot arī informatīvos materiālus ar zīmējumiem. Uzsvars tam, ka, neatkarīgi no vecuma, pašpārbaude jādara regulāri. Jaunas meitenes un sievietes līdz 35 gadiem to var darīt reizi divos mēnešos, pēc 45 gadiem tas jāveic ik mēnesi. Metode nav sarežģīta, to var apgūt un veikt mājās mierīgos apstākļos, veltot uzmanību savam ķermenim. Ja sajūt kādu veidojumam līdzīgu izpausmi uz ādas, sāpes vai arī rodas citas nepatikamas izjūtas, nevajadzētu uzreiz satraukties, taču noteikti vajag doties pie sava ārsta uz konsultāciju, lai noskaidrotu, vai aizdomām ir pamats un kā rīkoties tālāk.

Skrīnings – sijājošais siets

Arī valsts apmaksā krūts veselības pārbaudi sievietēm reizi divos gados vecumā no 50 līdz 69 gadiem. Tas ir saucamais skrīnings, uz kuru aicina ar vēstuli palīdzību. Nav konkrētas statistikas, cik liela atsaucība šim aicinājumam ir, taču pēc vīspārzināmiem datiem arī I.Kozlovska spriež, ka skrīninga metodei Latvijā atsaucas aptuveni tikai 40% sieviešu. Balvos ir iespēja izmantot mobilā mamogrāfa pakalpojumus, jo lielais autobuss te regulāri iegriežas. Tuvākie šī pakalpojuma datumi ir 17. un 18.oktobris. Tiesa, iepriekš vizītei jāpiesakās. Izmeklējumu var veikt ar ģimenes ārsta nosūtījumu un arī bez nosūtījuma, bet tad būs lielāka samakska.

Kas saprotams ar skrīningu? To var raksturot kā sijājošo metodi. Iedomāsimies lielu sietu, kur sievietes sabirušas kā mazi zirni, tos caurskata ar mamogrāfijas aparātu un sījā. Daudzi izkrit sietam cauri (tātad veselība kārtībā), bet kāds arī aizķeras un tur paliek (trauksmes signāls, jārīkojas tālāk). Kas tad ir mamogrāfija? Speciāliste skaidro, ka tas ir krūts audu rentgenoloģisks izmeklējums ar zemas intensitātes starojumu. Šo izmeklējuma veidu šodien uzskata par vienu no efektīvākajām metodēm savlaicīgai vēža atklāšanai. Jāņem vērā, ka pārbaudes laikā krūti saspiež, lai labāk uzņemtu rentgenattēlu, un tas sievietei var radīt nepatikamas izjūtas, jo jūtamas sāpes. Taču procedūra nav ilga.

Katram šifram sava nozīme

Nevajadzētu aizmirst pēc izmeklējuma painīresēties par rezultātu. Kad atbilde saņemta, jāprot to izlasīt un saprast. I.Kozlovska skaidro, ka mamogrāfijas rezultātu atbilde būs lasāma burtos un ciparovs ar konkrētu nozīmi. Katram šifram sava nozīme. Ir pieci dažādi kodi. R1 - norma, tātad nav nekā slikta, sieviete var būt priečīga. R2 - potenciāli labdabīga atraude, kad varētu domāt par atsevišķu labdabīgu veidojumu, kam laika gaitā jāpievērš uzmanība. R3 - ir aizdomas par patoloģiju, tāpēc steidzīgi jākonsultējas ar speciālistu. R4 - konstatētas izmaiņas krūts audos, tātad ir aizdomas par ļaundabīgu veidojumu. R5 - pārliecība par ļaundabīgu audzēju. Informāciju par šo kodu skaidrojumu sievietes var atrast arī interneta portālos un pašas iegūt plašāku skaidrojumu savai zināšanai.



Foto - M.Sprudzane

Jābūt zinošām un uzmanīgām. Sabiedrības veselības speciāliste Balvo Ilze Kozlovska (foto - otrā no labās) sarunā ar gados jaunajām sievietēm atzina, ka krūts onkoloģija Latvijā diemžēl ir viena no izplatītākajām saslimšanām. ļoti bieži to atklāj novēloti. Ne velti mediķi ceļ trausmi, jo onkoloģiskās saslimšanas klūst arvien agrīnākas un skar arī gados ļoti jaunus cilvēkus. Tāpēc sievietēm jābūt modrām un jāzina, kam pievērst uzmanību un kā rīkoties aizdomu gadījumā.

No zinošu ārstu pieredzes

Onkoloģe DACE BALTIŅA: - ļoti liela daļa sieviešu apgalvo, ka viņas nezina, baidās un nespēj izskaidrot to, kas ir tas, ko viņas satausta krūti. Viņām liekas, ka tās ir briesmu lietas. Kad es kā ārste iztaustu, iespējams, nekas tik briesmīgs tur nav. Mīļas sievietes, nebaidieties un dodieties pārbaudīties savlaikus!

Diemžēl mēs līdz galam nezinām, kāpēc krūts vēzis veidojas. Zinām, ka smēķēšana veicina plaušu vēzi, ka papilomas vīrus var veicināt dzemdes kakla vēzi, taču daudzu citu vēžu gadījumos mums ir tikai nojausma, pētījumu dati, kas parāda kaut kādas sakarības starp, piemēram, hormonu lietošanu un krūts vēzi, bet tas nav 100% apgalvojums. Tādēļ mans padoms, kā neieilaist vēzi, ir regulāra krūšu pārbaude.

Oncologe SARMĪTE BALTĀKĀJE: - Lai arī sabiedrībā valda uzskats, ka vēzis ir privāta lieta, par šo slimību un arī savu pieredzi neesmu klusējusi, jo tādējādi esmu varējusi pavēstīt, ka tā ir uzveicama un atveselošās ir iespējama. Varbūt mans stiprais raksturs un līdzsvarotība ir palīdzējusi nekautrēties un droši kā gailim (pēc horoskopa esmu dzimus Gaiļa gadā) dziedāt savu dziesmu. Ari daudzām manām radiniecēm ir bijuši ļaundabīgi audzēji, taču es neuzskatu, ka vajag sevi par to šaustīt. Vienkārši sevi vajag pieskatīt – regulāri doties pie ginekologa un reizi gadā pārbaudīt krūtis. Es katru dienu Krūts ķirurģijas nodaļā redzu sievietes, kuras cīnās par veselību. Vienīgais, ko varu – aicināt būt drosmīgām un nebaidīties, nebaidīties no pārbaudēm un rezultāta. Jo ātrāk slimību atklās, jo lielākas iespējas atsākt dzīvot pilnvērtīgi.

Sievietēm jābūt uzmanīgām

ALĪNA STUBAILOVA, ģimenes ārste: - Krūts audzējs ir Latvijā izplatītākais audzējs sieviešu vidū – tā sastopamība ir 12%. Tas nozīmē, no jūsu 8-9 draudzenēm vienai būs krūts audzējs. Latvijā katrai mēnesi tiek reģistrēti aptuveni 100 jauni krūts audzēja gadījumi, un tas ir ļoti daudz. Zināma loma šajā gadījumā ir arī iedzīmtībai, jo 10% audzēja gadījumu ir ģenētiska predispozīcija jeb nosliece. Tādēļ ieteiktu būt īpaši uzmanīgām sievietēm, kurām ģimene kādai pirmās vai otrs pakāpes radiniecei ir šāda slimība. Visiem zināms slavenās aktrises Andželinas Džolijas gadījums, kura veica krūts noņemšanas operāciju, jo viņai bija gēns, kurš nosaka saslimstību ar krūts audzēju. Taču arī tas pilnībā neizslēdz iespēju saslimt. Lai tā nenotiktu, profilakse ir gaužām vienkārša - dzīvot veselīgu, fiziiski aktīvu dzīvi, nesmēkēt, uzturēt normālu ķermeņa masu, kā arī savlaikus veikt izmeklējumus. Krūts audzēja gadījumā tie ir vienkārši, gandrīz bezmaksas un viegli pieejami - krūšu pašpārbaude katru mēnesi un valsts skrīningi. Un te nevajag kādas īpašas zināšanas, kaut sievietes bieži vien saka, - nesaproto, ko es tur taustu. Nekas jau īsti arī nav jāsaprot. Vienkārši ar laiku sieviete pierod pie savas krūšu struktūras un kad satausta kaut ko savādāku krūti, nekā bijis iepriekš, tad gan jāzvana zvani un jāskrien ciemos pie sava ģimenes ārsta vai ginekologa, kurš tālāk organizē izmeklējumus. Šobrīd, manuprāt, *zaļā koridora* sistēma šajā jautājumā ir diezgan sakārtota. Un mums ir jātiecas uz rezultātiem, lai palielinātu to gadījumu skaits, kad audzējus atklāj agrīnās stadijās. Turklat tagad pielieto saudzējošākas ārstēšanas metodes, kas ir gan vieglāk panesamas, gan estētiskākas sievietēm, gan arī ļauj viņām ātrāk atgriezties darbā un dzīvot garāku mūžu, kas atgriezeniski ir arī ļoti izdevīgs variants valsts ekonomikai kopumā.

Sargāsim pašas sevi un savu veselību! Tā mums ir tikai viena! Mīļas sievietes, tāpēc neaizmirsīsim reizi gadā iegriezties pie sava ģimenes ārsta un ginekologa!

Būsim veseli!

INA BANKOVA, pašpalīdzības grupas vadītāja Sociālajā dienestā: - Sociālā dienesta atbalsta un rehabilitācijas nodalā rīkotās šāda veida tikšanās ir regulāras. Jaunās māmiņas, kuras iesaistīsās pašpalīdzības grupā, risina savas sociālās problēmas, saņem atgriezenisko saiti no citām grupas dalībniecēm, uzlabo savas saskarsmes prasmes, mazina sociālo ierobežotību, novērtē gan savu, gan citu dalībnieču unikālo dzīves pieredzi un jūtas saliedētas kopīga mērķa sasniegšanai. Šoreiz saruna bija ļoti nopietna – par krūts veselību un vēža profilaksi. Māmiņām jābūt veselām, jo viņas ir ļoti vajadzīgas saviem bērnam un ģimenei, viņām jābūt zinošām un varošām. Pārdomas rada jauno tehnoloģiju laikmets, jo tagad bērni jau agri iepazīst skārienjūtīgās viedierīces, un tās nereti aizvieto māmiņas klātbūtni. Bet kurš tad šo brīnumspēli ir ielicis sava mazuļa rokās? Lielākā vērtība taču ir kopā pavadītais laiks, kas diemžēl neatgriezeniski rit projām. Bērnu smiekli ir dvēseles dziednieki. Būsim veseli!

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Piecpadsmito reizi pasniedz Gada balvas izglītībā

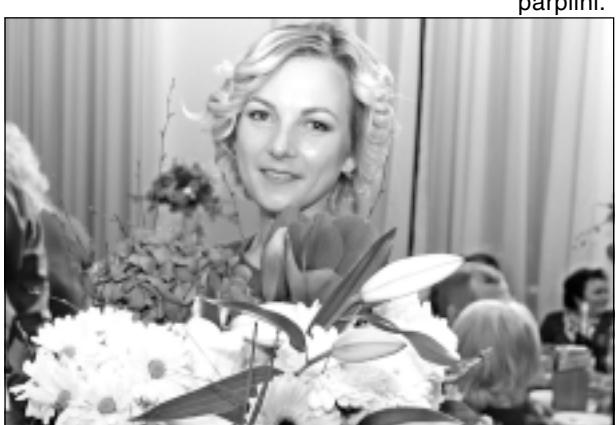
Pagājušās piektdienas pievakarē Kubulu kultūras namā valdīja neierasta gaisotne - kopā pulcējās pedagoģi gan no Balvu, gan Baltinavas novada. Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Inta Kalīva pirms skolotāju balles un "Gada balvu izglītībā 2018" pasniegšanas mudināja aizmirst par kompetenčem un jēgpilnu saturu: "Atpūtīsimies kopā!"

Balles vadītājs. Aktieris un mūziķis Kristaps Rasims pasākuma laikā rūpējās, lai valdītu možs un jaunrs garastāvoklis. Tiesa, viņam nebija īpaši jācenšas, jo skolotāji apliecināja, ka ir ne tikai disciplinēti, bet arī erudīti un atsaucīgi ļaudis. Tam piekrita arī aktieris spriežot, ka 100 relatiū jaunie vēlētās galvas Saeimā var pretendēt uz laicīgo, nevis mūžīgo varu: "Savukārt pedagoģi ir tie, kuru rokās ir nākotne. Neviens nevar zināt, kas sēž skolas solā. Varbūt topošais prezidents, zinātnieks vai ceļu policists, kurš, apturot skolotāja auto, var arī atcerēties par skolā saņemto piezīmi..."



nosaukt olimpisko spēļu uzvarētājus un čempionus, vai spētu atcerēties viņu vārdus? Diez vai. Bet, ja lūgtu atcerēties savu pirmo pedagoģu? Lūk, būt par skolotāju ir kaut kas īpašs."

Lepojas ar skolotāju saimi. Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece Anita Petrova pedagogus tēlaini salīdzināja ar saulainu dienu, kurā valda silta enerģija un Latvijas dabas krāšņums: "Ar bagātu rudens dienu gribētu salīdzināt jūs, pedagoģi. No jums staro daile. Jūs esat gudri, darīgi, radoši un mūždien ideju pārpilni."



Baltinava atgriežas. Baltinavas novada domes priekšsēdētāja Sarmīte Tabore (foto) uzsvēra, ka Baltinavas pedagoģi vienmēr bijuši labākie no labākajiem. Savukārt novada vidusskolas direktors Imants Slišāns zināja teikt, ka baltinavieši skolotāju balli pēdējo reizi apmeklēja pirms 10 gadiem. "Esam šeit nevis tāpēc, ka jaunie Saeimas deputāti atkal sāk cilāt administratīvi teritoriālās reformas jautājumus," viņš jokoja.



Iluta Bērziša. Tilžas internātpamatskolas direktori godināja nominācijā "Par mūsdienīgu izglītības darba organizāciju un vadību".



Dace Bratuškina. Bērzkalnes pirmsskolas izglītības iestādes skolotāju sumināja nominācijā "Par inovācijām izglītības procesā".



Kristīne Jermacāne. Balvu pamatskolas skolotāju godināja nominācijā "Par ieguldījumu un sasniegumiem darbā ar talantīgiem izglītojamiem". Jautāta, kādas ir sajūtas un izjūtas, saņemot atzinību, Kristīne atzīna, ka garastāvoklis ir lielisks, jo blakus ir vislabākie kolēģi.



At dod parādu. Izrādās, Balvu novada svētkos tā arī palicis nepasniegts viens Atzinības raksts. To Balvu Mūzikas skolas pedagoģei Jeļenai Agafonovai (foto) pašvaldības vārdā pasniedza A.Petrova.



Gimnāzija rullē! Nominācijā "Par sasniegumiem centralizēto eksāmenu kopvērtējumā" uzvarēja Balvu Valsts ģimnāzijas kolektīvs. Skolas direktore Inese Paidere (foto) lepojās arī ar to, ka "Neatkarīgās Rīta Avizes" skolu topā iegūta godpilnā 18.vieta un no 29 valsts ģimnāzijām Balvi ierindojas 8.vietā centralizēto eksāmenu kopsavilkumā, kas, viņasprāt, ir skolotāju mērķtiecīga darba rezultāts.



Negaidīts pavērsiens. Aktieris K.Rasims paziņoja par negaidītu pavērsienu, jo nolemts papildu nominācijā "Par ieguldījumu jaunatnes politikas išstenošanā un darbā ar jauniešiem" apbalvot Balvu Bērnu un jaunatnes centra pedagoģi Gunitu Prokopjevu. Jāsecina, ka negaidītais pavērsiens turpinājās, jo video pieteikumā bērni un kolēģi viņu raksturoja kā sirdsīmīju blondīni. "Bet viņa vairs nav blondīne," secināja klātesošie. Tas Gunitu (foto - no kreisās) nesamulsināja un viņa labprāt uzņēma pāris selfijus.



Uzgavilē "Pilādzītim". Pirmsskolas izglītības iestādi "Pilādzītis" sumināja nominācijā "Par inovācijām izglītības iestādes darbībā". Foto – vadītāja Antra Eizāne.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Skolu pašpārvalžu prezidenti

Par radošāku, aktīvāku un interesantāku skolas dzīvi!

Jaunā mācību gada otrs mēnesis jau pusē, un skolās rit gan aktīvs mācīšanās process, gan sabiedriskā dzīve. Par visu, kas aktuāls skolēniem, katrā skolā atbild pašpārvalde un tās prezidents. Vēlamies jūs, lasītāji, iepazīstināt ar jaunajiem skolu pašpārvalžu prezidentiem, kuri ir kā saikne starp skolēniem un skolotājiem. Prezidentu pienākumos ietilpst: informēt skolotājus par skolēnu vēlmēm, aizstāvēt skolas godu ārpusskolas pasākumos, sadarboties ar citu skolu skolēnu pašpārvaldēm, doties pieredzes apmaiņā uz citām skolām, uzņemt viesus skolā u.tml.



REBEKA LOČMELE, Tilžas vidusskolas 12.klases skolniece, skolēnu pašpārvaldes prezidente: -Savā skolā vēlētos panākt, lai jaunieši būtu gatavi iet un darīt, nevis gaidītu, kad kāds kaut ko izdarīs viņu vietā. Mans uzdevums ir censties rādīt piemēru, pēc kā viņiem vadīties, piemēram, izmēģināt savus spēkus gan pasākumu rīkošanā un vadišanā, gan darinot dekorācijas, kā arī komunicējot ar dažāda vecuma cilvēkiem. Tāpat jācenšas piedalīties visos pasākumos, kas notiek gan skolā, gan ārpus tās. Mums vajadzīgi cilvēki, kuri paši spēj darīt un ir gatavi palīdzēt citiem!

VIKTORIJA PASIKOVA, Rugāju novada Eglaines pamatskolas 9.klases skolniece, skolēnu pašpārvaldes prezidente: -Septembrī Rīgā piedalījos Latvijas valsts simtgades iniciatīvas "Latvijas skolas soma" atklāšanā, tad - Tēvu dienas orientēšanās sacensībās Rugājos. Skolā notikusi ziedu un dārzeņu izstāde. Pavadīti skaisti mirkļi, ar skolasbiedriem klausoties dzeju par Latvijas dabas skaistumu un cilvēkiem "Dzejas kafejnīcā". Esam piedalījušies akcijā "Veselīgs uzturs". Skolotāju dienā skolotājus kronējām par zinību pils karalienēm un karaliem. Oktobra sākumā notika Karjeras nedēļa. Vēl paredzēts Mārtiņudienas tirdziņš, Patriotiskā nedēļa un koncerts, veltīts Latvijas simtgadei, Ziemassvētku pasts un Ziemassvētku eglites koncerts, Valentīndienas pasts un "Popiela 2019", Meteondienas jampadracis kopā ar skolotāju Rasmu Zušu, pavasara talka tirai un sakoptai Latvijai, Mātes dienas pasākums, ģimeņu sporta diena, interesanto frizūru diena, krāsu nedēļa. Visu mācību gadu piedalāmies Eko-skolas pasākumos, tāpat rūpējamies par skolas noformēšanu svētkos.



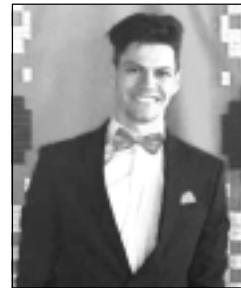
Žiguru pamatskolas 9.klase, kuri pašpārvaldi vadīja pagājušajā mācību gadā, skolu absolvējuši un devušies jaunās zināšanu tālēs, pēc sevis attājot iespējamos kandidātus skolēnu pašpārvaldes vadišanai. 9.klases absolventi, atceroties paveikto, saka: "2017./2018.mācību gadā mūsu pašpārvalde norisinājās visdažādāk pasākumi, sākot ar Stila nedēļām, filmu vakariem skolā līdz pat pusnaktij. Nevar aizmirst tradicionālo Valentīndienas pasākumu, kas norisinājās ik gadu, un, protams, pasākumi par godu Latvijas 100 gadei, piemēram, "Es milu Tevi, Latvija!"

Skolas pašpārvalde uzsākusi sadarboties ar ar Viļakas JIC, dodoties uz starpnovadu skolēnu pašpārvalžu tikšanām, lai kopīgi izprastu jauniešu līdzdalības jēdzienu un apgūtu interesantas metodes, kuras iespējams izmantot skolēnu pašpārvalžu darbā, skolēnu līdzdalības veicināšanai, kā arī dalītos pieredzē un veidotu savstarpēju sadarbību.

Mēs ikkatrā skolēnā rosinājām degsmi aktīvi darboties no sirds, jo tikai tā varējām rast dzīvīgumu un mājīgumu -līdzdarbojoties dažādos pasākumos, atbalstot skolēnu pašpārvaldes ieguldīto darbu. Jāsaka arī liels paldies skolotājiem, kuri bija tik pretimnākoši katrā mūsu prasībā un vajadzībā. Vēlam veiksmi jaunajiem skolēnu pašpārvaldes darboņiem!"



ZANE STAGE, Tilžas internātpamatiskolas skolēnu pašpārvaldes prezidente: -Mans mērķis ir ar idejām iedvesmot pārējos skolnieku radoši izpausties. Vēlos veidot skolā aktuālus un interesantus pasākumus, palīdzēt uzturēt kārtību telpās un apkārtē, kā arī veidot interesantu un labvēlu vidi visiem, kas ikdienu pavada skolā.



ELGARS ADELČS, Rugāju novada vidusskolas skolēnu pašpārvaldes prezidents, 10.klases skolēns: -Vēlos saglabāt un attīstīt skolas tradīcijas, kā arī ieviest jaunus pasākumus, kas būtu izglītojoši un atraktīvi. Vēlos motivēt savus skolasbiedrus sasniegt augstākus rezultātus mācību procesā. Novēlu visiem veiksmīgu šo mācību gadu!

MEGIJA BUKŠA, Baltinavas vidusskolas skolēnu pašpārvaldes prezidente: -Mūsu pašpārvaldes mērķis ir padarīt skolas sabiedrisko dzīvi radošu un interesantu. Apkopojot skolēnu priekšlikumus, top pasākumu plāns pirmajam mācību semestrim. Tiks organizēti izglītojoši, karjeras, radoši, sportiski un sociāli pasākumi ar mērķi pārstāvēt skolēnu intereses un pilnveidot skolēnu mācību procesu.



ZANE KEIŠA, Stacijas pamatskolas 7.klases skolniece, jaunievēlētā skolas pašpārvaldes prezidente: - Aktīvāk iesaistīšu skolasbiedrus skolas dzīves organizēšanā. Aicināšu piedalīties saliedēšanas pasākumos klasēm, veidošu aktīvāku skolas sociālo dzīvi.



ARTA SMIRNOVA, Balvu Valsts ģimnāzijas 12.klases skolniece un skolēnu pašpārvaldes prezidente: - Nesen kļuvu par Goda prezidenti, jo savu amatu nodevu citam skolēnam, kurš centīsies padarīt Balvu Valsts ģimnāziju vēl labāku. Prezidentes amatā pildīju divus gadus un pa šo laiku esmu centusies izdarīt daudz. Mans lielākais sasniegums ir pašpārvalžu sadraudzības pasākums. Pirmajā gadā tas bija tikai kaimiņu skolām, bet pagājušajā sarīkojām visām valsts ģimnāzijām. Varbūt vēlējos izdarīt vēl daudz vairak, tomēr esmu lepna par padarīto un ceru, ka jaunais pašpārvaldes prezidents būs apņēmīgs un centīgs.



LETĪCJĀ GRĪSLE, Balvu pamatskolas 6.d klases skolniece: Esmu Domītes prezidente jau otro gadu. Šogad galvenais skolas saimes uzdevums ir nosvinēt Latvijas valsts simtgadi un dot ieguldījumu stiprākai Latvijai tās nākamajā simtgadē. Skolā simtgades pasākums notiks 14.novembrī, kad uz lielkoncertu aicināsim skolēnus un vecākus. Latvijas simtgadi kopā ar Balvu pamatskolas saimi svinēs viesi no Anglijas, Polijas, Čehijas, Zviedrijas, Spānijas, Bulgārijas, Igaunijas un Krievijas. Pasākuma noslēgumā, pateicoties vecākiem, tiks izgaismota skolas ēka.



ALISE ŽEIKARE, Bērzpils vidusskolas 12.klases skolniece un skolēnu pašpārvaldes prezidente: -2018./2019. mācību gadā paredzēts rīkot dažādus pasākumus, piemēram, Lāčplēša diejas ierindas skati un 18.novembra svinīgo pasākumu, taču novembra izskanā norisināsies "Olekša kauss" (voļējola sacensības). Gaidot Ziemassvētkus, rīkosim radošās darbnīcas. Arī šī gada laikā vēlamies gūt jaunus iespaidus, tāpēc skolā rīkosim "Kultūras dienu", uz kuru aicināsim apmaiņas studentus no RTA, kā arī sadraudzības pasākumu. Tāpat esam ieplānojuši erudīcijas pasākumu "Skolotāji pret skolēniem", karaokē pēcpusdienu, labestības dienu, sporta spēles u.c. Mācību gada izskanā ieplānots pasākums "Gada skolēns", kurā mēs apbalvosim aktīvākos un radošākos skolas skolēnus.



LAURA GARĀ, Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas 11.klases skolniece, skolēnu pašpārvaldes prezidenta vietniece: -Mūsu skolas pašpārvalde ir ļoti saliedēts un aktīvs kolektīvs. Mūsu pienākums ir motivēt skolasbiedrus piedalīties dažādos projektos un pasākumos, kā arī dalīties ar idejām un īstenot tās, lai radītu interesantāku skolas dzīvi. Uz mums vienmēr var pālauties, jo mēs esam ļoti apņēmīgi un mērķtiecīgi jaunieši - vienmēr visu paveiksim un darīsim to ar prieku un vislabāko sirdsapziņu!



SOFIJA ZAREMBA, Viļakas pamatskolas skolēnu pašpārvaldes prezidente: -Vēlos palīdzēt skolas administrācijai veidot skolas dzīvi interesantu un patīkamu, jo skola ir mūsu otrās mājas, un tikai no mums ir atkarīgs, kādas tās būs. Vēlos, lai mūs visus vienotu viena ideja, sadarbība, savstarpējā cieņa, jo tikai tādos apstākļos ktrs no mums var justies brīvs un būt pārliecīns par savu veiksmi. Vēlos arī panākt, lai mūsu skolā notiek vairāk interesantu pasākumu, tāpēc aicinu skolēnus droši vērsties pie manis ar savām idejām un piedāvājumiem. Ar prieku viņus uzsklausīšu un palīdzēšu.



ANASTASIJA SEDIHA, Viļakas Valsts ģimnāzijas 12.klases skolniece, skolēnu pašpārvaldes prezidente: -No pagājušajā gadā paveiktā prātā palicis Ziemassvētku pasākums. Tā organizēšanā, skolas noformēšanā un pasākuma vadīšanā, protams, palīdzēja pašpārvaldes dalībnieki. Lai veicinātu skolēnu interesu par sportu un modernātu cīņassparu, rīkojām starpklašu futbola un florbola sacensības. Visiem ļoti patika, tādēj nolēmām rīkot sacensības katru gadu. Drīzumā savu amatā nodošu nākamajam prezidentam, kuram gribētu novēlēt nebaidīties no pārmaiņām un realizēt savas ieceres!

"Jauno žurnālistu skolas" lappusi sagatavoja S.Gugāne

Skats no malas

Latgalē izbauda dzīves patieso

Pašā priekšvēlēšanu cīniņu karstumā, kad politologiem darba pilnas rokas, Rīgas Stradiņa universitātes programmas "Politika un politiskā komunikācija" vadītājs, lektors, bijušais Latvijas Neatkarīgās Televīzijas programmas "900 sekundes" moderators, pētnieks un kopš šī rudens arī Rīgas 41.vidusskolas skolotājs MĀRTIŅŠ DAUGULIS atrada laiku, lai tiktos ar "Vaduguns" žurnālisti. Lielā mērā tāpēc, ka Latgale un galvenokārt Bērzpils viņa sirdī ieņem ipaši nozīmīgu vietu.

DZIMŠANAS VIETA UN LAIKS: 1984.gads, Riga.

IZGLĪTĪBA: Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) doktorantūra (PhD. Cand.); RSU Eiropas studiju fakultāte (Sociālo zinātņu magistra grāds Starptautiskajās attiecībās); RSU Eiropas studiju fakultāte (Sociālo zinātņu bakalaura grāds Starptautiskajās attiecībās).

DARBA VIETA: Rīgas 41. vidusskolas politikas un tiesību skolotājs; intervju raidījumu "Pieņem darbā politiķi" portālā "tvnet" vadītājs; RSU programmas "Politika un politiskā komunikācija" vadītājs, lektors.

DARBA PIEREDZE: Latvijas Ārpolitikas institūta pētnieks; Latvijas Neatkarīgās Televīzijas programmas "900 sekundes" moderators; vieslektors *Riga Graduate School of Law*; mācībspēks Latvijas Tiesnešu mācību centrā, kā arī programmas "Politika un politiskā komunikācija" vadītājs RSU Eiropas Studiju fakultātē; Eiropas Parlamenta deputāta padomnieks; LR Ekonomikas ministrijas Ārējo ekonomisko attiecību departamenta vecākais referents, ES sadarbības koordinācijas departamenta vecākais referents, vēlāk - nodaļas vadītāja vietnieks; daudzu publikāciju autors.

GIMENES STĀVOKLIS: precējies, sieva Laura, meita Gerda (2 gadi).

DZĪVES MOTO: "Slikto jums pienešis uz paplātes, ieraudzīt labo ir darbs jeb Ticība labajam jāmeklē sevi!"

Bērzpili piedzīvo lauku dzīves atklāsmi

Šovasar Viļakas Valsts ģimnāzijā, piedaloties Mārtiņa Dauguļa vadītajā nodarbībā jauniešiem, iepazinu viņu kā komunikablu, gudru un atvērtu cilvēku, kurš, neskatoties uz savu atpazīstamību, galvenokārt pateicoties darbam televīzijā, saglabājis spēju novērtēt un ar prieku uzņemt sevī dzīves vienkāršas baudas – būšanu pie dabas, sarunas ar lauku darba darītājiem un visiem savā ceļā sastaptajiem cilvēkiem. Par Balviem, bet iepriekš Bērzpili, Mārtiņš runā ar sevišķu siltumu, jo šajā pagastā dzīvo viņa sievas radi, kurus viņi ar dzīvesbiedri un mazo meitiņu apciemo, cik vien bieži iespējams. "Tā ir iznācis, ka viena Lauras vecmāmiņa nāk no Balvu puses, Bērzpils pagasta. Līdz ar to mūsu un mūsu meitas lauku dzīve norisinās tieši šajā vietā," savu saistību ar Balvu novadu skaidro Mārtiņš.

Būdams ists Rīgas puika, ar kurzemnieka saknēm no mātes puses, isto lauku dzīves atklāsmi Mārtiņš piedzīvoja tieši Bērzpili. Ciemosānās Kurzemē bērnu dienās viņa atmiņā saglabājusies vien kā īsi, vienas dienas braucieni kopā ar mamma, lai sakoptu kapus. Turpretim došanās uz Bērzpils laukiem vienmēr izvēršas par īpašu, vairāku dienu un pat nedēļu notikumu. Tā ir uz Rīgas akmeniem augušā vīrieša vienīgā iespēja izbaudīt laucinieku ikdienu, tādēļ Lauras vecmammas māsas Ārijas un viņas vīra Pētera Raciborskai mājas viņš ar entuziasmā dodas palīgā dažādos darbos – lasīt kartupeļus, vākt medu vai pielikt roku tur, kur tobrīd nepieciešams. Lai gan Mārtiņš cenšas Bērzpilī paciemoties katrā brīvā brīdī, tas izdodas retāk nekā gribētos, jo neļauj saspringtais darba grafiks: "Ja izdodas sakombinēt divas brīvas nedēļas, tas jau ir spoži." Braucieni uz Bērzpils laukiem Mārtiņš uzskata par līdzvērtīgu ārziņu ceļojumam, jo ilgais ceļš līdz šim Latgales pagastam ļauj izkāpt no Rīgas ikdienības, bet tur piedzīvotais atgādina par dzīves patiesajām vērtībām. "Tur viss ir labi – daba, lieliski cilvēki. Neesmu tur sastapis nīgru depresiju, kas valda lielpilsētā vai masu medijos. Protams, visi pukojas, nav viegli nevienam, bet šīs problēmas nekad neaizņem sarunas pamatlaiķu. Man patīk, ka tur politika nav ikdienas dominante. Kaut kā nozagšana, aplaupīšana, uzspirdzināšana vai noslepavkošana nav ikdienas sarunu sastāvdaļa. Un tieši tā ir normāla dzīve," nešaubās rīdzinieks.

Iki dienu atrodoties politiskajā vidē un strādājot medijos, Mārtiņš ir ieguvis pārliecību, ka informatīvā aprite mūsu valstī ir izteikti neveselīgi: "No manas kā mediju pārstāvja puses tas skanēs kā paradokss, bet gribētu ieteikt cilvēkiem ikdienā mazāk skatīties medijus, lasīt avizes, nokāpjot no pulsu paatrinošām emocijām." Mārtiņš gan piebilst, ka tas neattiecas uz reģionālo presi, piemēram, laikrakstu "Vaduguns". "Atbraukuši uz Bērzpili, nereti pāršķirstām sakrājušos preses izdevumus, arī "Vaduguni". Man patīk, ka te aprakstītas ar normālu dzīvi sazemētas lietas. Lasītais sniedz mieru un pārliecību, ka dzīve turpinās un visam ir sava vieta."

Rīgas ārsti jāsūta uz laukiem mācīties

Mārtiņu priecē arī Latgales ļaužu viesmīlība un visur esošā labvēlīgā humora dzirksts: "Tas nav jauns humors, tas ir labdabīgs." Viņš uzskata, ka arī reģionu atšķirības un lielā plaisa starp Latgali un pārējo Latviju ir pārspīlētas, jo vienas un tās pašas problēmas pastāv gan Latgalē, gan Kurzemē, gan Vidzemē un Zemgalē. Būdams iebraucējs, kurš apprečējis meiteni ar latgaliešu saknēm, Mārtiņš augstu vērtē šī reģiona iedzīvotāju pašsapziņu, savas kultūras izpratni un kultūrtelpas apzināšanos.

Mārtiņš labprāt stāsta par Latgalē piedzīvoto, jo tas viņam ir kā savaiga, dzidra ūdens malks negāciju piestrāvotajā Rīgas ikdienā. Viņš ar sajūsmu atceras, kā pirms desmit gadiem, gatavojojoties kāzām, abi ar topošo sievu, jauni un ne pārāk turīgi būdami, brauca uz Bērzpili pēc lauku labumiem kāzu galdam, pirms tam piedzīvojot īstas latgaļu cūku bēres.

Viens no nesenākajiem piedzīvojumiem saistīs ar pagājušo vasaru, kad neveiksmīga bites koduma rezultātā Mārtiņš nonāca Balvu slimnīcā: "Vācām medu, un viena bite man iekoda tieši galvā, bet divas - rotā. Nakti sākās alergiska reakcija. Smējos – atbrauca vājais rīdzinieks....! No rīta tomēr nolēmām izsaukt ātro palīdzību." Nonācis vietējā ārstniecības iestāde, galvaspilsētas viesis esot sajuties gluži kā Šveicē: "Slimnīca un tās personāls ir fantastiski. Protams, ir cits stāsts, vai tur pietiek finansējuma to visu uzturēt. Taču mediķu attieksme bija kolosāla. Manuprāt, lielpilsētu ritma nomāktos ārstus varētu sūtīt mācīties pie lauku mediķiem, kā runāt ar cilvēkiem. Jo lauku ārsti izprasa visu, lai saprastu, kas noticis. Nevis tā kā Rīgā – ir, nav, nākamais! Kā šķirotāvā."

Bērnībā - sistemātisks teicamnieks

Dzimis un bērnību pavadījis Pārdaugavā, Mārtiņš pabeidza Rīgas 41.vidusskolu. Skolā viņš bija teicamnieks. Kā nu ne, ja mamma strādāja par skolotāju. "Patiessībā es diezgan smagi apgūstu informāciju, un sapratu – ja ielaidīšu kādu mācību vielu, nekad vairs to nesaprātīšu. Tāpēc biju sistemātisks teicamnieks," savu centību skaidro politoloģijas pasniedzējs.

Jau mācoties 12.klasē, viņš zināja, ka studēs starptautiskās attiecības un politikas zinātni Rīgas Stradiņa universitātē, kas turklāt atrādās vistuvāk mājām. Mācību iestādes ģeogrāfiskajam stāvoklim bijusi nozīmīga loma. Mācoties vidusskolas pēdējā klasē, topošais students apmeklēja kursus universitātē, jo to noslēguma eksāmenu rezultāti noteica, vai viņu uzņems augstskolā. Turklat starptautiskās attiecību Eiropas studijas Mārtiņam tolaik šķita interesantas. "Godīgi sakot, tā pa istam sapratu, kas tas īsti ir, tikai kad pabeidzu maģistrantūru, iestājos doktorantūrā un pats sāku mācīt universitātes studentus," piebilst politologs.

Politologs – runājošā galva

Atbildot uz jautājumu: "Ar ko tieši nodarbojas politologs?"

Mārtiņš teic: "Arī viņi ir dažādi. Kas tad politologs īsti ir? Kaut kāda runājošā galva. Es politoloģiju saprotu mazliet citādāk. To skatu kā zinātnisku pieejumu sociālu procesu skaidrošanai - kad mēģini paskatīties kopainā - kurp iet sabiedrība, kā to padarīt mazliet labāku? Tā vienmēr ir staigāšana pa naža asmeni. Uzaicināts kaut ko nokomentē televīzijā, nevaru to darīt tāpat kā auditorijā ar saviem studentiem. Televīzijā šis dažkārt pasaules mērogā nenozīmīgais notikums jāatspoguļo kaut kā interesantāk. Tas vienmēr ir šovs, tā ir izrāde. Rezultātā arī es pārvēršos par runājošo galvu. Tādēļ labprātāk mācu studentiem, jo kopā mēģinām, atbrīvojoties no emocijām, kritiski paskatīties uz lietām. Vēlos, lai, sādot strādāt politikā vai valsts pārvaldē, viņi kustinātu šo valsti uz labo pusī. Sava kurga izlaiduma runā teicu vienkārši: "Neesiet nelieši!"

34 gadus vecais universitātes pasniedzējs uzsver, ka pēc aicinājuma ir pedagogs un nekāds nekļūs par politiku: "Atšķirība starp politologu un politiku ir kā starp veterinarārstu un zirgu. Protams, arī politologs var kļūt par politiku, bet lielāku pievērsto vērtību saskatu procesu analizešanā."

Mārtiņš uzskata, ka situācija valstī uzlabojas, lai gan politiskā sirdsapziņa joprojām ir veidošanās procesā. Vai politiķi ieklausās politologu teiktajā? "Ja Ivars Ījabs par kādu politisku spēku pateiks, kā viņš to prot – asi un kritiski, viņi nevarēs to nedzīrdēt," pārliecināts universitātes pasniedzējs. Mārtiņš uzskata, ka šīs profesijas pārstāvjiem ir daudz instrumentu dažādās jomās, lai mērķtiecīgi panāktu stratēģisku rezultātu.

Taujāts, kāda viņam izskatījās Latvijas nākotne, pirms Saeimas vēlēšanām divas reizes nedēļā intervējot politiķus portālā "tvnet", Mārtiņš spriež: "Allaž rodas sajūta, ka politiskajā vidē valda *bardaks*. Pie varas ir gan slīkti, gan labi cilvēki. Tikai tos slīktos vairāk pamanām. Ja ir tik daudz politisko spēku, kuri raujas pie varas, tātad viss iet uz labo pusī. Kad valstī bija krīze, premjera krēslu tā īsti neviens nēmēt negribēja. Tagad mums ir budžeta pārpalikums, kaut kāda stabilitāte. Jebkurā gadījumā - ja cilvēki raujas pie varas, tātad valstī viss iet uz labo pusī un ir diezgan skaidrs, kurā virzienā tas vilcīens brauc, ka tas vismaz nebrauc kraujas virzienā. Protams, ir daudzas lietas, kas vēl būtu jāsakārto. Turklat Latvijas politiķiem ir raksturīgs lēnīgums un bailes uzņemties atbildību. Svinot valdības 100-gadi, vadīju diskusiju visiem neatkarīgās Latvijas Ministru prezidentiem. Visi bijušie ministri prezidenti pauð uzskatu, ka svarīgi noturēt kursu, kurā ejam. Taču nevienā brīdi neizskanēja politiķa atbildības jēdziens, ka visam jānotiek pēc labākajiem politiskajiem standartiem, ka vajadzētu drosmīgi pateikt, - jā, es atkāpjos! Nevis līdz pēdējam spirināties preti."

Mārtiņš uzskata, ka mūris starp valdību un sabiedrību būs vienmēr. Jautājums ir - kā to drupināt? "Nevajag sākt no augšas, bet no apakšējā līmeņa. Būtiskāk, kas notiek ar caurspīdīgumu un tiesiskumu pašvaldībās. Ja jūsu ciematā viss ir forši, tad viss iet uz labo pusī. Valdībā jau vienmēr plosīsies. Nekad nebūs tā, ka, ieslēdzot ziņas, tur teiks, ka šodien valdībā visi ir laimīgi," pārliecināts politologs.

Lielākais darbs notiek pirms ētera

Lai gan kādu laiku līdz disertācijas pabeigšanai Mārtiņš vairs nebūs redzamas LNT ekrānos kā rīta raidījuma "900 sekundes" vadītājs, viņam šis darbs patika. Protams, agrā celšanās no rītiem nebija vieglā. "Kad "900 sekundes" sāka raidīt no sešiem rītā, man vajadzēja celties ap 3.15, jo istais darbs notiek pirms ētera. Ziņas vispirms jāizlasa, jāapdomā, jāpievieno jaunākās, kas nāk klāt vēl tajā rītā, viss jāsaliņek kopā. Vajag ierunāties, pamosties un būt mundram brīdī, kad skatītājiem saki 'labrīt!', "skaidro bijušais TV ziņu moderators.

Mārtiņš uzskata, ka rīta TV raidījumu kolektīvi ir īpaši: "Tas prasa milzīgu atdevi un sevis izņemšanu no citas dzīves, jo, kā zināms, visa socializēšanās parasti notiek vakara stundās. Atpazīt rīta ziņu cilvēku var pēc tā, ka vakaros viņš jau guļ. Ja to nedarīsi, vienkārši vienā brīdī aizies postā, jo neizturēs veselība. Šie rīta raidījumu kolektīvi ir maģiski, jo cilvēki tur ļoti atbalsta viens otru." Mārtiņš piebilst, ka nebija tik grūti strādāt no rīta televīzijā, cik pēc tam nolasīt lekcijas universitātē, jo dažbrīd pēcpusdienās smadzenes jau sāka *bukseitēt*.

Kopā ar bijušo prezidenti. Mārtiņš bieži piedalās dažādās labdarības akcijās. Arī šis foto ar Vairu Viķi Freibergu tapis pasākumā dzīvnieku atbalstam.

garšu

Nekas nesmaržo tā kā grāmata

Lai gan ikdienā strādā ar galvu, atnācis mājās, Mārtiņš atkal ķeras pie grāmatām: "Man vienkārši ir jālasa. Lasu visu ko. Nesen pabeidzu autora Cipkina romānu "Vasarā Bādenē" par Dostojevska dzīvi. Patik darbi, kas sniedz citu redzējumu. Jau trešo gadu, ciemojoties Bērzpilī, lasu ļoti biezu grāmatu "Cilvēka dvēseles inženieris" par kādu emigrantu Kanādā, augstskolas pasniedzēju, kurš atceras savu bērnību nacistiskajā Čehoslovākijā. Ľoti interesants darbs, bagāta valoda. Bet man ir arī Stīvensa Kinga romāni, tāpat lasu šobrīd populāro Indriķa Latvieša darbu "Vara 2. Bailes". Lasu arī angļiski, dažreiz arī krieviski. Arī meitai, tāpat kā savulaik mani vecāki, cenšos ieaudzināt mīlestību uz grāmatu. Mūsu postmodernisma laikmetā, ieejot divtūkstošajos gados dzimušu cilvēku mājās, tur vairs nav grāmatu..." Augstskolas pasniedzējs apgalvo, ka literatūra viņam sniedz iekšējo mieru un tieši ar lasīšanu glābjas brīžos, kad ikdienas stress gatavs viņu pievārēt: "Nekas nesmaržo tā kā jauna vai pat pastāvējusi grāmata!"

Mārtiņam patīk ceļot, jo, redzot kaut ko citādāku, var novērtēt to, kas mums pašiem ir labs: "Piemēram, atbraucot no Parīzes, varu novērtēt, ka mūsu kafejnīcās ir daudz vietas, kur bērns var paspēlēties. Bet Parīzē tā nav. Parīzē tavs bērns ir apgrūtinājums, tur viss ir nenormāli šaurs. Tajā pašā laikā, paviesojoties kādā Valensijas ciemā, viss ir plašs. Tur viesmīlis ar tavu bērnu runā un tu jūties gaidīts. Ľoti daudz vērtēju pēc tā, kā cilvēki attiecas pret bērniem un jauniešiem. Jaunieši nav sliktāki, viņi ir citādāki. Tā ir bijis katrā paaudzē. Arī mūsu vecāki savulaik domāja, ka mēs piebeigsim šo zemi. Bet nē, viss turpinās un iet uz priekšu..."

Pasaulē vienmēr valdīs haoss

Politologs ir pārliecināts, ka viena no lielākajām mūsdienu problēmām ir dažāda vecuma iedzīvotāju grupu nesarunāšanās savā starpā: "Vecie nerunā ar jaunajiem, bērni nerunā ar vecākiem utt. Lielā mērā to iespādo digitālo tehnoloģiju attīstība. Empātijas trūkumu gan uzskatu par bīstamu. Kāds psihologs izteicās, ka mēs kļūstam aizvien nejūtīgāki viens pret otru. Un tas ir bīstami."

Mārtiņš uzskata, ka pasaulē vienmēr valdījis un valdīs haoss. Cilvēkiem vienmēr šķiet, ka viss brūk un jūk, viss it kā kļūst sliktāk un briesmīgāk. "To varu apstiprināt kā akadēmisks politologs. Skatoties uz ārpusi, cilvēkiem vienmēr ir šķitis, ka nu gals ir klāt. Katrā iepriekšējā paaudze pārmet nākamajai, ka viņi kropļo valodu, nemāk rakstīt utt. Tā ir bijis kopš rakstības sākuma. Pat Šekspīram viņa dzīves laikā pārmeta, ka viņš neprot rakstīt. Tas nozīmē, ka tīcība labajam jāmeklē sevī. No ārpuses neviens nepārliecinās, ka kļūs labāk, ja neatradīsi labā ieraudzīšanas spēju sevi. Labais un sliktais vienmēr iet roku rokā. Taču slikto mums vienmēr pasniegs uz paplātes, bet ieraudzīt labas ir darbs. Tā savā ziņā ir domāšanas higiēna," pārliecināts Mārtiņš.



Foto - no personīgā arhīva



Labestības dienās kopā ar Kristīni Garklāvu. Ar lielu patiku Mārtiņš atceras LNT rīta raidījumā "900 sekundes" pavadīto laiku un labvēlīgo atmosfēru, kas valdīja kolektīvā. Kolēgu atbalsts palīdzēja noskaņoties pirms ētera, saņemot pozitīvisma devu, ko nodot tālāk skatītājiem. "Mundrumu jau nevar notēlot," atgādina Mārtiņš.

Kopā ar studentiem izlaidumā.

Mārtiņš apgalvo, ka vistuvākā no visām nodarbēm viņam ir pedagoģija: "Mācīšana rada prieku un piešķir jēgu. Acimredzot, kad, paņēmis visas savas pieredzes, sakratī tās, tagadnes mirklis, kas izkrātās ārā, ir tas būtiskākais." Pedagogs lepojas ar daudziem saviem bijušajiem audzēķiem:

"Ceru, ka viņos ir aizķērusies kaut kripatiņa no tā, ko esmu mācījis, ka viņi kaut ko izmanto. Tas man sniedz milzīgu gandarījumu."

Šoruden uzsācis arī vidusskolas skolotāja karjeru, Mārtiņš vēlreiz pārliecinājies par izglītības sistēmā valdošo haosu: "Skolotāju tajā visā iemet kā žurku laboratorijā, ko iemet krātiņā un iegriež. Izglītības reforma ir nepieciešama, bet kā tas notiek...

Vienā brīdi jums saka – būs sešgadnieki, gatavojieties, otrā – nē, nebūs utt. Bet skolotājam jau neviens nedod brīvdienu, lai viņš varētu apgūt jaunās metodes. No vienas puses viņam jāturpina mācīt, no otras – jāapgūst jaunās prasmes. Tā ir nenormāli haotiska vide. Tādēļ jānoliec galva to pedagogu priekšā, kuri turpina strādāt."



Foto - no personīgā arhīva

Ar bītem neko nevar zināt. Ciemojoties Bērzpilī, Mārtiņš nereti dadas palīgā namatēvam Pēterim Raciborskim. Šovasar gan medus vākšana rīdziniekam beidzās ar braucienu uz Balvu slimnīcu. Taču arī tā esot bijusi visnotaļ pozitīva pieredze.

Sagatavoja I.Tušinska

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Jaundzimušie



Ne Marks, ne Gustavs un ne Toms. Būs Martins! 30.septembrī pulksten 12.31 piedzima puika. Svars – 4,055kg, garums 55cm. Puisēna vecākiem Kristai Šneiderei un tētim Didzim Cirulim no Alūksnes šis ir pirmais kopējais bērniņš. Mazo brālīti mājās gaida māsa Šarlote, kurai ir 6 gadi. Jaunie vecāki stāsta, ka jau 16.grūtniecības nedēļā uzzināja gaidāmā mazuļa dzimumu, tādēļ jau laikus sāka domā par piemērotāko vārda variantu, taču līdz pat brīdim, kad puika nāca pasaulē, skaidrības šajā jautājumā nebija. "Sākumā Didzis gribēja dēlu saukt par Marku, bet man šis vārds īsti negāja pie sirds. Kad puika piedzima, visi zvanīja un jautāja, kā tad mazo radinieku sauks, bet mēs atbildējām,- mums ir Cīrulitis, pagaidām bez vārda. Krustu šķērsu izskatījām vārdadienu kalendāru un konstatējām, ka tajā vārdu vairāk nekā vajag, tikai, kad vajag atrast to īsto un vienīgo, ir lielas problēmas. Savs piedāvājums bija arī Šarlotei, kura sākumā brāli gribēja saukt par Gustavu, bet, pirmo reizi viņu ieraugot dzīvē, nolēma, ka varbūt labāk būtu Tomiņš. Taču man ir brālis Toms, tādēļ šis variants atkrita. Galu galā visi vienojāmies par manu piedāvāto variantu un puiku nosaucām par Martinu," teic nu jau divu bērnu mamma Krista. Viņa stāsta, ka medīku noliktais dzemēdību datums bija 24.-25.septembrī, taču puika izvēlējās pats savu dzimšanas dienas datumu un nāca pasaulē 30.septembrī. "Šarlote piedzima Cēsis, bet tagad mums bija divi varianti – braukt uz Valmieru vai Balviem. Nolēmām, ka dosimies uz kaimiņpilsētu, un šo lēmumu nemaz nenožēlojam. Viss bija ļoti labi," teic Krista un Didzis.

Tradīcijas lauzt nedrikst. 1.oktobrī pulksten 22.00 piedzima meitenite. Svars – 3,965kg, garums 55cm. Meitenites mamma Lāsma Rezgoriņa no Alūksnes novada Veclaicenes stāsta, ka šis ir viņas otrs bērniņš. Mazo māsiņu mājās gaida brālis Rihards Emīls, kuram ir trīs gadi. "To, ka otra būs meitiņa, uzzināju jau pirmajā ultrasonogrāfijas pārbaudē - daktere deva 90%, ka savās prognozēs neklūdās. Arī pati biju pārliecināta, ka tā arī būs, turklāt tik ļoti gribējām, lai ir pārītis – dēls un meita. Un, redz, mūsu vēlēšanās piepildījusies," priecīga konstatē Lāsma. Jaunā māmiņa stāsta,- tiklīdz bija zināms gaidāmā mazuļa dzimums, bija jāsāk domāt, kā tad viņu sauks. Un vismaz vienā jautājumā divu domu nebija – Lāsma un viņas vīrs bija pārliecināti, ka tradīcijas nedrikst lauzt. Arī meitiņai jābūt diviem vārdiem. "Sandris piedāvāja mazulīti saukt par Madaru, savukārt mana mamma ar māsu izdomāja otru vārdu – Daniela. Mans uzdevums bija tikai piekrist viņu izvēlei, ko ar prieku arī darīju. Savukārt ar dēla vārdiem bija cits stāsts. Vārdu Rihards viņam iedevām par godu vecvectēvam, bet Emīlu piedomājām pēdējā brīdi, jau reģistrējot bērnu. Dzimtsarakstu nodaļas darbinieces pajautāja,- vai tad otra vārda nebūs? Uz ko atbildējām,- labi, lai ir Emīls. Un tagad mums mājās patiešām ir Emīls – žiperīgs un ļoti atraktīvs puika," secina Lāsma. Viņa stāsta, ka medīku noliktais dzemēdību datums bija 4.oktobris, bet Madara Daniela acīmredzot nolēma mammai sagādāt pārsteigumu un piedzima mēneša pirmajā dienā – turklāt viņas vārdiņsvētkos. "Tā bija viena saspringta un traka diena, jo knapi paspējām atbraukt uz slimnīcu, kad meitiņa jau bija klāt. Toties es saņēmu vislabāko svētku dāvanu," priecājas Lāsma.



Vairākums nolemj - būs Ritvars. 8.oktobrī pulksten 22.22 piedzima puika. Svars - 3,300kg, garums 51cm. Puisēna mamma Rudite Vītola no Viļakas stāsta, ka šis ir viņas trešais bērniņš. "Mazo brālīti mājās gaida Daniels, kuram ir seši gadi, un 7 gadus vecais Aigars. Visi domāja un cerēja, ka trešā būs meitiņa - vēlēja, lai tas arī piepildīs, bet atkal nekā. Ultrasonogrāfijas pārbaudē daktere pārliecināja paziņoja, ka arī trešais būs puika," stāsta Rudīte. Nu jau trīs bērnu mamma stāsta, ka jaundzimušo sauks par Ritvaru. Izrādās, tas ir vīra Daiņa noplīns. "Pašai ļoti patika vārds Kaspars, bet vīram šis variants ne pārāk gāja pie sirds. Arī abi vecākie dēli Daniels un Aigars vairāk atbalstīja vīra izvēli. Tā arī beigās palika - trešo dēlu nosaucām par Ritvaru," teic Rudīte. Viņa stāsta, ka īpaši mazo brālīti mājās gaida abi vecākie dēli, kuri katru dienu zvana mammai un jautā, kad beidzot atbrauks mājās. "Daniels un Aigars slimnīcā mūs ar Ritvaru vēl nav apciemojuši - viņi ar lielu nepacietību gaida mājās. Bet neko nevar izdarīt - ja mamma jāgaida, tad jāgaida. Tikmēr mazākajam jāiet bērnudārzā, bet lielākajam - jau skolā," teic Rudīte. Izrādās, medīku noliktais dzemēdību datums bija 15.oktobris, bet puika acīmredzot nolēma pats izvēlēties savu dzimšanas dienas datumu. Tagad oktobrī viņam vienīgajam ģimenē būs dzimšanas diena.

Vēl dzimuši:

23.septembrī pulksten 3.37 piedzima puika. Svars - 3,600kg, garums 53cm. Puisēna mamma Tīna Brence dzīvo Gulbenes novada Beļavas pagastā.

24.septembrī pulksten 12.47 piedzima meitenīte. Svars - 3,750kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Rūta Sproģe dzīvo Rugāju novada Rugāju pagastā.

25.septembrī pulksten 1.39 piedzima puika. Svars - 3,380kg, garums 53cm. Puisēna mamma Evija Libere dzīvo Balvos.

26.septembrī pulksten 4.08 piedzima meitenīte. Svars - 3,570kg, garums 56cm. Meitenītes mamma Egija Kliesmete dzīvo Gulbenē.

26.septembrī pulksten 9.29 un pulksten 9.30 piedzima dvīņu puikas. Svars - 2,980kg un 3,500kg, garums 52cm un 53 cm. Dvīņu puisēnu mamma Gunā Ušāne dzīvo Balvu novada Kubulu pagastā.

26.septembrī pulksten 22.31 piedzima puika. Svars - 3,220kg, garums 53cm. Puisēna mamma Laila Afonīka dzīvo Gulbenē.

28.septembrī pulksten 3.36 piedzima meitenīte. Svars - 3,870kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Diāna Lozko dzīvo Alūksnē.

28.septembrī pulksten 6.45 piedzima puika. Svars - 4,165kg, garums 56 cm. Puisēna mamma Agnija Upīte dzīvo Balvu novada Briežuciema pagastā.

Septembrī

Reģistrēti mirušie



VILAKAS NOVADĀ

Susāju pagastā

Valentīna Pitkeviča (1933.g.)

Žiguru pagastā

Vitālijs Boriss (1938.g.)

Lidija Uzkliniņa (1941.g.)

Viļakas pilsētā

Roberts Strupka (1950.g.)

BALVU NOVADĀ

Balvu pagastā

Zinaida Pudniece (1938.g.)

Bērzpils pagastā

Marcijana Kriviča (1931.g.)

Anita Šustere (1949.g.)

Bērzkalnes pagastā

Ivars Bauga (1939.g.)

Inga Bukovska (1980.g.)

Vīksnas pagastā

Gunārs Dumbrovskis (1963.g.)

Vilis Rēdmanis (1948.g.)

Balvu pilsētā

Aleksandrs Beļikovs (1928.g.)

Lidija Dimdiņa (1939.g.)

Valentina Kazakova (1932.g.)

Velta Keiša (1964.g.)

Jānis Kikusts (1945.g.)

Valerjans Kokorevičs (1951.g.)

Anatolijs Kotāns (1937.g.)

Velta Ločmele (1942.g.)

Vilis Riūčs (1952.g.)

Aivars Salenieks (1968.g.)

Pjotrs Bočkarjovs (1925.g.)

Marija Kurceviča (1931.g.)

“lebraucot Balvos, jātur abas acis plati valā!”

Uzruna pārdrošiem gājējiem

Oktobra sākumā Balvos notika kārtējais ceļu satiksmei negadījums uz gājēju pārejas – automašīna notrieca bērnu. Šoreiz gan viss izvērtās bez nopietnām sekām un notikušajā iesaistītās puses policijā nevērsās. Tomēr pēdējo mēnešu laikā vairāki šādi reģistrēti negadījumi liek uzdot jautājumu: “Kas notiek uz gājēju pārejām?”

✓ Balvos, Partizānu ielā, 1952.gadā dzimusi sieviete ar automašīnu uzbrauca bērnam, kurš gājēju pāreju šķērsoja ar velosipēdu. Puiku nogādāja Balvu slimnīcā.

✓ Balvu pagastā 1968.gadā dzimusi sieviete notrieca 1937.gadā dzimušu sievieti, kura ceļa braucamo daļu šķērsoja ārpus gājēju pārejas. Gājēju nogādāja medicīnas iestādē.

✓ Balvos, Brīvības ielā, 1942.gadā dzimis vīrietis uz gājēju pārejas uzbrauca 1950.gadā dzimušai sievietei, kura gājēju pāreju šķērsoja, stumjot velosipēdu. Cietušo sievieti nogādāja medicīnas iestādē.

✓ Balvos, netālu no degvielas uzpildes stacijas “Virši-A”, 1962.gadā dzimis vīrietis brauca ar velosipēdu un nepalaida pa galveno ceļu braucošo automašīnu, kuru vadīja 1992.gadā dzimusi sieviete. Notika sadursme. Velosipēdistu nogādāja slimnīcā.

✓ Balvos 1949.gadā dzimis vīrietis ar automašīnu uz gājēju pārejas uzbrauca 1955.gadā dzimušam gājējam. Gājēju nogādāja medicīnas iestādē.

Tā ir tikai daļa no visiem šogad notikušajiem negadījumiem uz gājēju pārejām vai citviet, kuros bija iesaistīti autovadītāji un gājēji vai velosipēdisti. Protams, visās nelaimēs un bīstamās situācijās uz gājēju pārejām nevar vainot tikai un vienīgi gājējus un velosipēdistus. Ne bez grēka ir arī daļa autovadītāju, kuri mēdz dot priekšroku agresīvam braukšanas stilam. Tomēr, nemot vērā uzsklausītas iedzīvotāju pārdomas un to cilvēku viedokļus, kuri ikdienā veic satiksmes uzraudzību, šoreiz īpašu uzmanību veltām tieši mazaizsargātajiem ceļu satiksmes dalībniekiem. Tas nav jāuztver kā pārmetums, bet kā rūpes un ieguldījums katram gājējam un velosipēdistam drošībai nākotnē.

Apstājieties, pirms speriet pirmo soli!

Balvu novada pašvaldības policijas inspektorš ANDIS GRĀVĪTIS, kurš regulāri piedalās ceļu satiksmē, ne tikai vadot personīgo transportlīdzekli, bet arī veicot satiksmes uzraudzību un citus pienākumus kā pašvaldības policists, stāsta, ka Balvos netrūkst gadījumu, kad augsti negadījumiem uz gājēju pārejām sagatavo tieši gājēji. “Balvu pilsētā par gājējiem ir padomāts – gājēju pāreju netrūkst un ceļu var šķērsot daudzā tam paredzētās vietās. Tas nav slīkti. Tājā pašā laikā, ja uz gājēju pārejām notiek ceļu satiksmes negadījumi, gan kā pašvaldības policists, gan arī kā autovadītājs un vienkārši iedzīvotājs uzskatu, ka vairumā gadījumu tā ir gājēju neuzmanība. **Katram gājējam jāatceras Ceļu satiksmes noteikumos rakstītais, ka pirms brauktuvēs šķērsošanas pa gājēju pāreju vietās, kur satiksme netiek regulēta, gājējiem jānovērtē attālums līdz transportlīdzekļiem, kas tuvojas, kā arī jānovērtē to braukšanas ātrums un jāpārliecinās par**

drošību. Realitātē nereti ir tā, ka gājējs iet pa trotuāru, pagriežas un, nepaskatīties nedz pa labi, nedz pa kreisi, strauji uziņet uz gājēju pārejas. Šādās situācijās autovadītājs ne vienmēr var laikus noreāgēt un nobremzēt, lai neizraisi sadursmi. Arī pats gan ar pašvaldības policijas transportlīdzekli, gan ar privāto automašīnu esmu pieredzējis situācijas, kad gājējs burtiski pirms pašas gājēju pārejas uzlec uz tās. Tie bijuši gan bērni, gan arī vecāki gadagājuma cilvēki un ne tikai. Labi, ja paspēju strauji nobremzēt, bet, ja man aizmugurē ir cita automašīna? Var notikt vairāku mašīnu sadursme, bet gājējs uzskatīs, ka var droši dotoles tālāk, it kā nekas nebūtu noticis, jo gājējam uz gājēju pārejas taču ir priekšroka!” savas pārdomas un pieredzē dalās A.Grāvītis.

Viņš piebilst, ka prātā nāk sociālajos tīklos redzētais video, kad pie gājēju pārejas stāvēja gājējs un suns. Gājējs paskatījās, ka nebrauc mašīnas, un šķērsoja pāreju zem sarkanās gaismas. Savukārt suns pagaidīja, līdz ieledgas zaļā gaisma, pārliecinājās, vai nav mašīnu, un tikai tad šķērsoja ceļu. “Ceļu satiksmes dalībniekiem lielāku uzmanību vajadzētu pievērst arī cilvēcīkajam faktoram. Vairākas reizes bijušas situācijas, kad pa ceļu – ar automašīnu vai motociklu - braucu viens pats. Tā vietā, lai autovadītājs sekundes laikā pārbrauktu pāri gājēju pārejai, daļa gājēju spītīgi iet pāri gājēju pārejai un pie tās liek apstāties tai vienīgajai automašīnai. Protams, gājējam ir tiesības to darīt, bet atsevišķiem gājējiem tas droši vien ir principa jautājums un vēlme izrādīt pārākumu pār autovadītājiem,” sprīz pašvaldības policijas inspektors.

Jautātās, kāds ir problēmas risinājums, A.Grāvītis skaidro, ka gājējiem vairāk jāpiedomā par savu rīcību uz gājēju pārejām. “Protams, arī autovadītāji ir dažādi. Tomēr, ikdienā patrulējot, redzam, ka lielākā daļa autovadītāju ir solidi un gājējiem dod ceļu. Arvien ātrāk satumst, sakārā lapkriti ceļš kļūvis slidenāks, tuvojas arī ziema un pirmais sniegs. Gājēji, pārliecineties, ka jūs autovadītājs ir pamanijis! Savukārt pirms cela šķērsošanas mazliet apstājieties un tikai tad speriet pirmo soli!” aicina A.Grāvītis.

Rakstīs iesniegumu gājēju pāreju apgaismošanai

Situācijas, kad pie gājēju pārejām Balvos, piemēram, strauji jābremzē, pieredzējusi arī Balvu novada domes deputāte SANDRA KINDZULE. Tie bijuši jau klasiskie gadījumi, kad gājējs pēdējā mirklī nolēmis, ka vēlas šķērsot pāreju. Līdzīga rīcība bijusi arī no velosipēdistu puses. Savukārt par katastrofālu S.Kindzule dēvē notiekošo pie Balvu pamatskolas gājēju pārejas, par ko jau rakstījām laikrakstā “Vaduguns”. “Bērnu vecāki regulāri apstājas uz gājēju pārejas pie pamatskolas, lai panemtu vai no automašīnas izlaistu savus bērnus. Kādā no reizēm uz pārejas apstājas arī busīnš. To brīdī gājēju pāreju šķērsoja bērns. Saprotams, ka busīnš aizsedza skatu un bērns nevarēja redzēt, kas notiek uz ceļa. Tas ir bīstami un bezatbildīgi no vecāku puses!” autovadītājus pārdomāt savu rīcību aicina S.Kindzule.

Jāpiebilst, ka iedzīvotāju diskusijā internetā aktualizējies arī jautājums, ka Balvos gājēju pārejas vajadzētu apgaismot, jo tumsā tās ir grūti saskatāmas. Kā labs piemērs minēts apgaismotās gājēju pārejas Gulbenē. “Tas ir jautājums Balvu pilsētas vadībai!” raksta kāda sociālo tīklu lietotāja.

No iedzīvotāju diskusijas internetā

- Brīnāmies, kāpēc Balvos pēdējā laikā ir daudz avāriju uz gājēju pārejām? Nav ko brīnīties! Mūsu pilsētā Joti liela daļa gājēju uzskata sevi par supervarojiem - neskatas ne pa labi, ne pa kreisi, bet tik šaujas virsū uz gājēju pārejas! Nu, ziniet, šoferi nav gaiši! Ja gājējiem ir pilnīgi vienalga par savu veselību un pat dzīvību, vismaz padomājet, kā jūtas šoferis, notriecot gājēju! Un tad vēl atrodas daži bariņi, kuri ‘sapulces’ rīko tieši pie gājēju pārejas. Ej nu uzminī, kurā brīdī viri leks virsū uz pārejas! Kas attiecas uz atstarotāju nelietošanu, laikam būtu pamatīgi pārsteigta, ja ieraudzītu kādu gājēju ar atstarotāju. Protams, ir arī šoferi, kuri nav ideāli, bet tas jau pavisam cits stāsts.

- Piekritu! Gājēji kļuvuši pārgalvīgi un neuzmanīgi. Bail pat domāt, kas būs ziemā.
- Norvēģijā tādi gājēji ir visur, un nezin kāpēc neviens nevienam virsū nebrauc. Gājējam ir priekšroka uz pārejas, un pēc Norvēģijas satiksmes noteikumiem autovadītājam jāvēro gājēja uzvedību pie pārejas un jābūt gatavam nobremzēt. Gājēji attīstās. Laiks arī šoferiem to darīt!

- Velosipēdisti ir vēl pārgalvīgāki nekā gājēji. Viņi jau nepadomā un neizvērtē, kādā ātrumā uzbrauc uz pārejas, kādā ātrumā brauc mašīnas un kāds starp viņiem ir attālums. Uzskatu, nebijā pareizs lēmums pieņemt likumu, ka riteņbraucēji drīkst uzbraukt uz gājēju pārejas. Vajadzēja atstāt spēkā noteikumus, ka velosipēds pāri gājēju pārejai jāstāsum.

- Īpaši gribas, lai šo tekstu izlasa pusaudžu velosipēdistu vecāki, jo viņu bērni nēsājas pa pilsētu gan dienā, gan vakaros pa tumsu, totāli ignorējot visus noteikumus!
- Nu nav jau tā, ka visi šoferi ir svēti. Jau pirms laiciņa gāju ar mazo pāri gājēju pārejai, kas atrodas pretē veikalām “Labais”. Piegāju pie pārejas, un mašīna, kas brauca no kreisās puses, pat nepiebremzēja. Arī pie tilta ilgu laiku esmu ar ratiem stāvējusi, jo mašīnas bieži neapstājas.

- Taisnība tāda, ka, iebraucot Balvos, jātur abas acis plati valā, jo gājēji var uzlēkt uz pārejas jebkurā brīdī. Citās pilsētās tas nav tik izteikti.

Der zināt!

Laikrakstā “Vaduguns” gan pēc kārtējā negadījuma uz gājēju pārejas, gan arī vienkārši preventīvos nolūkos regulāri esam publicējuši noteikumus, kas jāievēro gājējiem un citiem ceļu satiksmes dalībniekiem. Visi gājējiem saistošie noteikumi ērti atrodami un aplūkojami Latvijas Republikas tiesību aktu interneta portālā www.likumi.lv, meklētājā ierakstot ‘Ceļu satiksmes noteikumi’ un atrodot 2.punktu ‘Gājēju un pasažieru pienākumi’. Jā, tā nav aizraujoša daiļliteratūra, bet kādēļ gan jau šovakar pie kafijas krūzes šos noteikumus neizlasīt un neiegaujmēt? Tas neaizņem daudz laika. Turklāt saņemtās zināšanas būs noderīgas ne tikai jūsu drošībai, bet pareizu uzvedību uz ceļa varēsiet pamācīt arī savam tuvākajam.

Par gājējiem noteikto pienākumu pārkāpanu gājējam izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu no 7 līdz 30 eiro. Piemērots sods ir aktīvs turpmāko gadu. Ja šajā laikā izdarīsiet vēl vienu pārkāpumu, to nems vērā.

S. Kindzule skaidro, ka domes sēdē šīs jautājums pārrunāts jau pagājušajā gadā. “Šobrid panākts, ka zīmes pie gājēju pārejām aprīkotas ar luminiscējošu materiālu. Kas attiecas uz pāreju apgaismošanu, izskanēja viedoklis, ka šo darbu izmaksas ir diezgan lielas. Protams, jāapzinās, ka finansējuma ir tik, cik tā ir. Jebkurā gadījumā esam nolēmuši, ka rakstīsim iesniegumu, lai deputāti Balvu novada domes sēdē izskatītu jautājumu par pāreju apgaismošanu. Nepieciešams izvērtēt situāciju un vismaz sākotnēji pastiprināta uzmanība jāpievērs tām gājēju pārejām, kur satiksme ir visintensīvākā. Piemēram, Brīvības ielā, kur ir daudz gājēju pāreju,” stāsta Balvu novada domes deputāte.

Reids ar policiju

Pagājušajā ceturtdienā laikraksts “Vaduguns” kopā ar Valsts policijas Balvu iecirkņa jaunākajiem inspektoriem JĀNI LESIŅU un MARINU ZUBAKU devās reidā, lai veiktu satiksmes uzraudzību pie gājēju pārejām. Īpaša uzmanība tika pievērsta gājēju pārejām uz Brīvības ielas, kur satiksme ir visintensīvākā, - pretī tirdzniecības centram “Planēta” un pārejai, kas atrodas netālu no kultūras un atpūtas centra. Secinājums: lai arī reida laikā kājāmgājēju ielās nebija nemaz tik daudz, tomēr nepilnas stundas laikā tika fiksēti vairāki pārkāpumi. Kāds no gājējiem šķērsoja pāreju, nepaskatoties ne pa labi, ne pa kreisi, turklāt runājot pa mobilo telefonu. Arī kāda sieviete uzkāpa uz gājēju pārejas, istī nepārliecinoties, vai to darīt ir droši (tobrīd gājēju pārejai tuvojās smagā automašīna). Tāpat divi cilvēki stāvēja pie pārejas gājēju pārejas un sarunājās. Šādās reizēs autovadītājam nav skaidrs – gājēji pāreju plāno šķērsot vai neplāno (ja plāno to darīt, kurā brīdī tas notiks)? Savukārt divos gadījumos gājēji bezatbildīgi šķērsoja ceļu tam neparedzētā vietā – ārpus gājēju pārejas, lai arī pāreja no viņiem bija pāris soļu attālumā. Vienā no šādiem gadījumiem vīrietis, kuram par ceļa šķērsošanu ārpus pārejas izteica rakstisku brīdinājumu, savu vainu atzina, bet piebilda, ka, piemēram, Rīgā šādiem pārkāpumiem tik ļoti uzmanību nepievērs. Iespējams, tā tas arī ir. Tomēr jāatceras, ka noteikumi vienlīdz jāievēro gan galvapslētā, gan arī mazpilsētās. Tas ir tikai pašu ceļu satiksmes dalībnieku drošības labad.

Policijas darbinieki reida laikā pārkāpējiem izteica brīdinājumus.

Meklē palīdzību!

Nozog Krievijā reģistrētu numurzīmi

Balvos, Teātra ielā 6, kāds garnadzis attēlā redzamajai automašīnai noskrūvējis Krievijā reģistrētu numurzīmi. “Varbūt kāds kaut ko ir redzējis vai atradis numurzīmi? Atlīdzība garantēta!” raksta vīrietis, kurš šo informāciju ievietoja sociālajā tīklā “Facebook”.



Lappusi sagatavoja A. Ločmelis

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Zinātne



○ Dzīvība atsakās izzust. Mūsu planēta ir pārcietusi sadursmes ar asteroīdiem, supervulkānu izvirdumus, miljoniem gadu garas ziemas un karstuma vilņus.

○ Zinātnieki uzlabo spermas armiju. Zinātnieki čeras pie cīlmes šūnām, ģenu terapijas un magnētiem, lai uzlabotu spermas kvalitāti un jautu neauglīgiem vīriešiem kūt par tēviem.

○ Zvaigžņu dzīvesstāsts. Jauni novērojumi ir precīzējuši astronomu priekšstatus par zvaigžņu dzīvi, un, kad būs izpēti 1,5 miljardi zvaigžņu, uzzināsim, vai Saulēi ir bijusi dvīņumāsa.

○ Pirmais indiānis bija aziāts. Sešas nedēļas veca meitene, kas mirusi pirms 11 500 gadiem Aļaskā, jāvusi izskaidrot pirmo amerikānu noslēpumu.

○ Pasaules lielākajai ierīcei būs gigantisks brālis. Zinātnieki grasās būvēt jaunu iekārtu, kas liks daļījām sadurties tik stipri, ka tiks atdarināts Lielais sprādziens.

○ Ceļā uz tīru gaisu pilsētās. Lielākā daļa piesārņojuma pilsētās mūsdienās rodas no cilvēku darbībām. Ja ir zināma piesārņojuma izcelsme, var meklēt risinājumus, lai to mazinātu.

○ Putni bēg no ziemas. Mūsdienu tehnoloģijas atklājušas ne tikai putnu atpūtas vietas, beidzot zinātnieki var arī izskaidrot, kā putniem izdodas sajust Zemes magnētisko lauku.

Dārza Pasaulē



○ Dāļiju selekcionāre un kolekcionāre Rita Zaļā atgādina, kad ir īstais laiks pēc rudens ziedu karalieņu dāļju noziešanas izrakt to gumus, kā tie pareizi jādala un jāuzglabā.

○ Domājot par nākamo pavasari, dārznieks Jānis Ķiploks dalās ar savu pieredzi, kur un kā labāk iekārtot puķudobi. Oktobris ir pēdējais laiks kerties klāt šim darbam. Savukārt Niolas Nagaines-Holmsas pieredze iedvesmos, kā labāk izvēlēties augus jaunajai, bet varbūt jau esošai puķu dobei.

○ Rudens ir augļu koku un krūmu stādīšanas laiks. Kāpēc gan nepamēģināt iestādīt savā dārzā kādu cidoniju krūmu, izvēloties vienu vai visas četras no Latvijā populārākajām cidoniju šķirnēm.

○ Rudenī dārzus sāk apciemot strupastes, ko tautā sauc par ūdensžurkām. Sie dzīvnieki ir dzimuši, lai grauztu, taču vismaz veidu, kā ar ūdensžurkām sadzīvot, atraduši cienījamī sīpolpuķu audzētāji - vidzemnieks Jānis Rukšāns un Guntis Grants no Pierīgas.

○ Ilze Bērziņa un Jānis Freimanis no Tīnūžiem dalās ar pieredzi, kā tas ir rudenī, ziemā un pavasari pirts vietā, baudot dabu, karsēties dārzā novietotā klubā.

○ Latvijas dārznieces Marutas Kaminskas iespāidi par piecos Normandijas dārzos redzēto. Raksts noderēs tiem, kuri plāno savā dārzā atrast vietu kādai skulptūrai vai dizaina priekšmetam vai piešķirt formu skujeņiem.

○ Pēdējo gadu klimatiskie apstākļi ir tādi, ka ne visas ziemciešu ieziemošanas metodes derēs tāpat kā agrāk. Ar jaunākajām atzinījam šajā jomā dalās stādu audzētāja Sanita Reinberga.

Una



○ Modes māksliniece Natālija Jansone: "Laimē ir mūsu pašu lēmums, kas nav atkarīgs ne no viena cita."

○ Uzņēmējs Uldis Pilēns: "Mirkli, kurā mums atļauts dzīvot, ir svarīgi nodzīvot jēgpilni."

○ Par sievietes izvēlēm, pagrieziena punktiem, jā - arī vainas apziņu. Satversmes tiesas priekšsēdētāja Ineta Ziemele.

○ "Latvijai 100". Savu ipašo Latviju atklāj embrioloģe Indra Arāja, kinokritiķe Daira Āboliņa un aktrise Regīna Devīte.

○ Runā viņas. Kur patiesībā slēpjas sievietes spēks?

○ Stils. Atvasaras smaržā.

○ Labsajūtas formula. Uzņēmējās Katrīnas Ošlejas stils.

○ Skaistums. Prieks skatīties spogulī.

○ Bez tā neiztikt. Must have oktobrim.

○ Skaistums. Saules pārāk noskūpstīta āda.

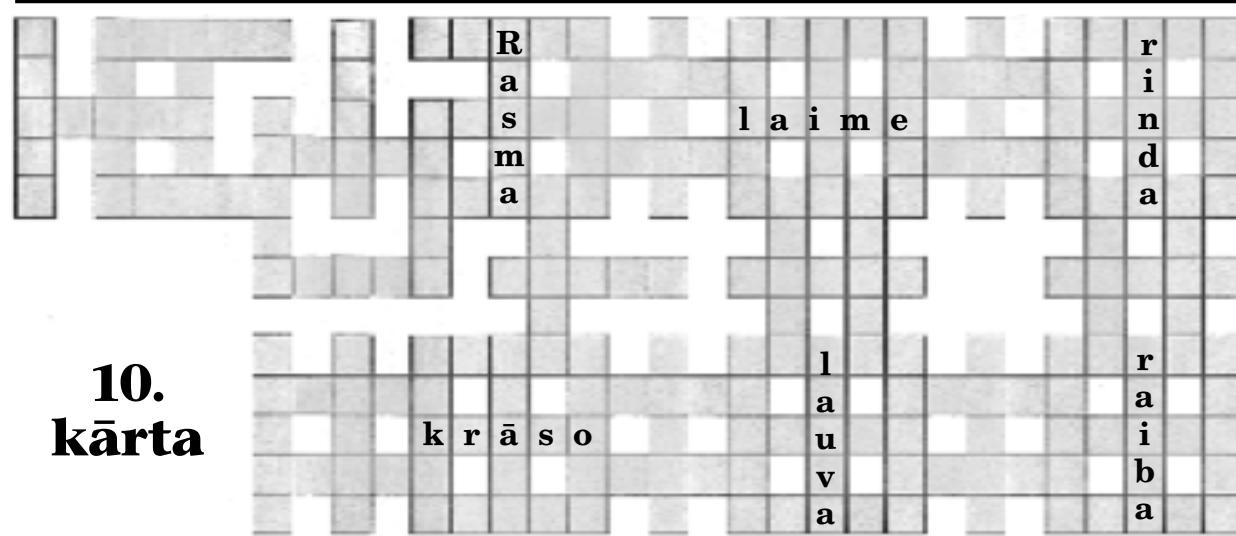
○ Mēneša gardums. Dzimšanas dienas svītībām.

○ Ceļojums. Ajutthaja un Kānčanaburi pāris dienās.

○ Aktuālā intervija. Guntis Bojārs.

Magiskie vārdi

Uzdevums: visus maģiskos vārdus ierakstīt krustvārdu mīklai līdzīgā tabulā. Uzvarētāju gaida pārsteiguma balva.



**10.
kārtā**

Aleja - Arnis - butes - divus - jesmi - jauka - jauns - kaite - kanna - karpa - kasīt - kaste - klepo - krāni - laide - laiks - laiva - lelle - malas - malka - mēslis - mikla - pakas - pakot - papes - parks - pasts - pilis - plēve - plēsa - pludo - puika - riepa - samts - sarkt - satīt - sejas - sekss - sesks - sēnes - sēras - sista - skaļa - skats - skola - skots - slauc - slava - sleja - slido - slota - sojas - spars - spoks - stars - stiga - taisa - taurē - tālāk - tievi - traks - usnes - Valka - zutis

Jūsu atbildes tiek gaidītas "Vaduguns" redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 10.novembrim.

Maģisko vārdu mīklu atrisināja: I.Homko (Medneva), D.Zelča, J.Zālītis (Krišjānu pagasts), S.Sirmā, J.Voicišs (Balvi), A.Mičule (Tilža).

9.kārtā veiksmē uzsmaidiņa JĀNIM ZĀLĪTIM no Krišjānu pagasta. Pēc balvas griezties redakcijā (līdzi nemit personu apliecinušo dokumentu).

Foto konkurss



Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu.
Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski: vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlamis - tālrunis).



Lido, tev pasaule plašāka vērsies. Iesūtīja Andris Keiselis.

Speciālistu darba laiki Balvos

Pierakstīties pie speciālistiem var pa tālruni : + 371 64507001, darba dienās no 8.00 līdz 16.00

Nr.p.k.	Vārds, Uzvārds	Specialitāte	Pienemšanas laiks				
			Pirmdiena	Otrdiena	Trešdiena	Ceturtdiena	Piektdiena
1.	Vladimirs Sorokins	Kirurgs				10:00 – 15:00	
		Onkologs	10:00 – 15:00				
2.	Aina Bulīja	Kirurgs	12:00 – 15:00		10:00 – 13:00		
3.	Rudīte Ikere Tālrunis pierakstiem 64507004	Ginekologs Dzemīļu speciālists	10:00 – 13:00		10:00 – 13:00	11:00 – 13:00	
4.	Sergejs Gurjanovs Tālrunis pierakstiem 64507004	Ginekologs Dzemīļu speciālists					13:30 – 17:00 (pēc pieraksta)
5.	Tatjana Šaicāne Tālrunis pierakstiem 64507164	Oftalmologs	09:00 – 13:00	10:00 – 16:00		09:00 – 13:00	
6.	Dagnīra Daija-Stūrmane Tālrunis pierakstiem 64507004	Ginekologs Dzemīļu speciālists		10:00 – 13:00 (grūtnieces)		10:00 – 13:00	
7.	Ruta Aborinska Tālrunis pierakstiem 64507164	Oftalmologs			09:00 – 13:00	14:00 – 16:00	09:00 – 13:00
8.	Ruta Pastare Tālrunis pierakstiem 64522767	Pneumonologs	08:00 – 14:00	08:00 – 14:00	08:00 – 14:00	08:00 – 14:00	08:00 – 14:00
9.	Sarmīte Pužule	Kardiologs				14:00 – 15:00	
		Alergologs	11:00 – 14:00	11:00 – 14:00	11:00 – 14:00	11:00 – 14:00	11:00 – 14:00
10.	Natālija Zondaka	Endokrinologs	12:00 – 15:00	14:00 – 16:00		09:00 – 12:00	14:00 – 16:00
11.	Edite Gorkina	Arodveselības un arodslimību ārsts	08:00 – 11:00				
12.	Andris Bačuks	Fizioterapeits	10:00 – 12:00		13:00 – 16:00	10:00 – 12:00	12:00 – 16:00
13.	Laboratorija	Tālr. 64507134, 26418103	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00	8:00 – 16:00
14.	Fizikālā medicīna Tālrunis pierakstiem 26466719		8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00	8:00-16:00
15.	Samuils Noviks	Neirologs		13:30-16:00			
16.	Ārija Akmentīpa	Fizikālās medicīnas un rehabilitācijas ārsts				12:00-15:00 2x mēnesī	

Speciālistu darba laiki Gulbenē

Pierakstīties pie speciālistiem var pa tālruni : + 371 64472809, darba dienās no 8.00 līdz 16.00

Nr. p.k.	Vārds Uzvārds	Specialitāte	Ārsta pienemšanas laiks				
			Pirmdiena	Otrdiena	Trešdiena	Ceturtdiena	Piektdiena
1.	Jūlija Landsmane Tālrunis pierakstiem 64471061	Pneumonologs	11:00-16:00	09:00-13:00	09:00-13:00	09:00-13:00	09:00-13:00
2.	Anita Zarīja Tālrunis pierakstiem 64471064	Psihiatrs			09:00-16:00	08:00-12:00	
3.	Jānis Ozoliņš Tālrunis pierakstiem 64471064	Narkologs			Katra mēneša 1.un 3. trešdiena 10:30-16:00		
4.	Ilze Abrāma	Infektologs					
5.	Ina Maksimova- Agafonova	Dermatovenerologs				10:00-16:00 (2xmēnesī)	
6.	Sandra Smala	Otolaringologs	09:00-14:00	09:00-14:00			09:00-14:00
7.	Dmitrijs Zbrodins Aleksejs Nesterenko	Kirurgs pienemšanas laiki precīzējami reģistrārā			9:30 – 12:30		9:30 – 12:30
8.	Rita Skrastiņa	Ginekologs			Ilgstoši DNL		
9.	Natālija Zondaka	Endokrinologs			10:00-15:00 (pēc iepriekšēja pieraksta Ix dienos mēnešos)		
10.	Ilze Pilsnibure	Nefrologs			14:00 – 16:00 (Ix reizi mēnesī pēc iepriekšēja pieraksta)		
11.	Guntis Liberts	Urologs					13:30-15:00 (Ix mēnesī pēc iepriekšēja pieraksta)
12.	Vladimirs Sorokins	Onkologs	16:00-18:00 (2 x mēnesī)				
13.	Dagmāra Mūrniece	Pediatrs			11.00-16.00 (pēc pieprasījuma 2x-3x mēnesī)		
14.	Oskars Klijā Tālrunis pierakstiem 26398038	Fizioterapeits	8:00-13:00		8:00-13:00		8:00-13:00
15.	Ārija Akmentīpa	Fizikālās medicīnas un rehabilitācijas ārsts				15:00-17:00 2x mēnesī	
16.	Nonna Tomiševa	Mikrokirurgs			9:00 – 12:00 (I reizi mēnesī pēc iepriekšēja pieraksta)		
17.	Inguna Ausmane	Kardiologs			9:00 – 11:00 (1 vai 2 reizes mēnesī)		
18.	Dzintra Medniece Tālrunis pierakstiem 29165105	Vecmāte (konsultācijas un angļa sirdstojas reģistrēšana)	9:00 – 11:00	9:00 – 11:00		9:00 – 11:00	

Apsveikumi

Gan pareizi, gan nepareizi
Ir nācīes dzīvē kāju likt,
Bet neba nu par soli greizu
Uz sevi mūžam būsi pīkts.

Un pasmaidu pie sevis klusi,
Mazlietīgi ironisks un skumjīš,
Ka gribas iet uz rīta pusī,
Bet mūžs uz rīta pusī stumj.

Sirsniņi sveicam **Jāni Stradu** lielajā dzīves jubilejā!
Bijušās klassesbiedrenes Viļnas skolā



Es joti negribu, ka steidzas laiks,
Kur visi darbi tiktū padarīti,
Un gurdens liktos bērzs, kas vēl tik slakīs.
Lai vakars pagaida! Lai staro rīts.

(A.Vējāns)

Sirsniņi sveicam **Jāni Stradu** 80 gadiņu jubilejā!
Vēlam veselību, dzīvesprieku, Dieva svētību
turpmākajos gados.

Ēvalda, Edgara ģimenes



Projekts



Uzņēmums SIA "Amati projekts" ir realizējis projektu Nr. 18-07-AL19-A019.2101- 000009 "Digitālās drukas centra izveide" par summu EUR 20 477,14, kur attiecīnāmo izmaksu summa ir EUR 20 000, no tiem **publiskais finansējums EUR 14 000.**

Projekta mērķis ir iegādāt ražošanai nepieciešamās iekārtas - digitālās drukas iespiedmašīnu un gilgotīnu, kas ļaus ražot poligrafijas materiālus ar augstu pievienoto vērtību, nodrošinot klientiem pieejumu pie visa veida produktiem, t.sk., kalendāri, bukleti, grāmatas, žurnāli, produktu iepakojumi, afišas, pastkartes u.c. Iekārtā ļaus drukāt arī uz kartona materiāliem, kas ļaus ražot produktu iepakojumus vietējiem un tuvākajiem uzņēmumiem. Uzņēmums īpaši lepojas ar to, ka šāda limeņa iekārtas ir vienīgajiem Ziemeļlatgalē un Ziemeļvidzemē, spējot būtiski kāpināt tā konkurenčspēju gan vietējā, gan reģionālajā tirgū. Drukas aparāts spēj apdrukāt līdz 80 000 lapas/mēnesi, turpretī gilgotīna var nodrošināt materiālu pēcapstrādi līdz 475 mm platumā un 75 mm biezumā. Iegādātās iekārtas ļauj vienīgajiem šajā reģionā sniegt profesionālu drukas darbu veikšanu.

Iegādātās iekārtas efektīvais izmantošanas laiks ir vismaz 10 gadi, un tas papildina uzņēmuma rīcībā jau esošos darba instrumentus un iekārtas, kas ļaus realizēt ikvienu klienta prasības īpaši augstā kvalitātē. Pateicoties jauniegtajām iekārtām, uzņēmums ir ne tikai nostiprinājis pozīcijas vietējā tirgū, bet arī plāno to aktīvi palielināt tuvākajos reģionos.

Pārdod

Pārdod sausu, skaldītu malku.
Tālr. 25442582.

Pārdod dzīvokli centrā ar malkas apkuri. Tālr. 26425137.

Pārdod lopbaribai: puscukurbetes, burkānus, kartupeļus, graudus, siena rullus. Tālr. 25442582.

Pārdod sienu, skābsienu Bērzpili.
Tālr. 28678390.

Pārdod grūsnu teli.
Tālr. 29113080.

Pārdod zirgu kūtsmēslus
(ar salmiem), ar piegādi,
arī nelielos daudzumos.
Tālr. 25754209.

Zirgu mēslī ar piegādi.
Tālr. 28759616.

Pārdod Mercedes C220 D, 2003.g.,
universāls, jauna TA, EUR 1700.
Tālr. 28711733.

Pārdod Mercedes A160, īeti.
Tālr. 27811257.

Pērk

Z.s "Strautini" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galaspapraste.lv

SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zīrgus. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 28761515.

SIA "Lauku Miesnieks" iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

Pērk Balvos mežus, cirsmas.
Tālr. 29419597.

Pērk mežu ar zemi un cirsmas izstrādei. Tālr. 27876697.

SIA "MEŽA APSAIMNIEKOTĀJS" PĒRK MEŽUS AR ZEMI UN CIRSMAS. TĀLR. 26106 212.

Pērk traktoru T-16; T-25; T-40;
MTZ-52/80/82. Traktora piekabi.
Tālr. 29485804.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus, teļus un jērus. BIO liellopiem augstas cenas! Samaksa tūlītēja.
Tālr. 62003939.

Pērk motociklu Jawa un rezerves daļas, dokumentus. Tālr. 27802708.

Pērk garāžu Balvos.
Tālr. 29488442.

Pēk lietotus grobus. Tālr. 29320145.

Pērk govi. Tālr. 26405626.

Dažādi

PIEGĀDĀJAM ŠĶEMBAS

(jebkuras frakcijas, skalotas, neskalotas).
Jebkādā daudzumā (min. 25 tonnas).

Tālr. 29113399.

 VIIĀKAS pamatskolā B kategorijas kursi 19.10. plkst. 15.00.
Tālr. 22520266.

Piegādā granti, smilti, šķembas, melnzemī. Remontē piebraucamos celiņus. Iemontē ūdensvadu, kanalizāciju. Tālr. 28398548.

Dārzu aršana. Tālr. 26512307.

Rok diķus, grāvjudus, akas, pamatus. Līdzina krastus. Izved cirsmas, zarus šķeldošanai. Tālr. 28608343.

Dāvina kucēnus.
Tālr. 27193577, 28470885.

Līdzjūtības

Nejautājet man vairs neko, es nezinu
Kādēļ es atstāju jūs, kāpēc aizlūza
spārni,
Kāpēc man aizsmaka balss
Un pietrūka spēka...

Kad sirdī dzeļ smeldzīga sāpe un
asaru lāses rit pār vaigiem, izsakām
visdziļāko līdzjūtību dēlam, viram,
mātei un pārējiem tuviniekiem,
LILIU RIŽANOVU pāragri
zaudējot.

Barbanišku ģim.

Palieci dzimtajās mājās
Pie saviem mīlajiem!
Lai visiem jums labi klājas,
Es aizlūgšu erģeļiem.
(R.Urtāne)

Izsakām patiesu līdzjūtību
Antonīnai Pužulei un pārējiem
tuviniekiem, no **LILIJAS**
atvadoties.
Irēna, Inta, Ināras un Alda ģimene

Tu aizgāji projām tik pēkšņi,
Ka sažņaudzas sirds un gurst
prāts.

Vējš iegriezās agri no ziemeļu
puses
Un nenorimst, nenorimst vairī...
Izsakām patiesu līdzjūtību **Vilmāram**
Rižanovam, kad negaidīti jāpavada
SIEVA mūžības celā.
Viduču pamatskolas klassesbiedri

Vēl galā nebīj' darbs,
Vēl nebeidzās dziesma -
Iejaucās liktenis skarbs,
Nodzīsa dzīvības liesma.
Izsakām dziļu līdzjūtību **Vilmāram**
Rižanovam un tuviniekiem,
LILIJU pāragri zaudējot.
SIA "Rīts R" bijušie kolēģi

Vakars san
Viens gājums veikts
Un sirds ar pateicību ienirst mierā
Vakars san
Jau krēsla pārplūst ziemas
baltumam
Kur sniegpārslīņas aukstā vējā vid
kā ceļazīmes
Lai laika upe šonakt mazliet lēnāk
plūst.
(V.Svirskis)

Visdziļākā līdzjūtību **Rižanovu**
ģimenei, **Liliju RIŽANOVU**
pavadot mūžībā.
Ilgas Bukovskas ģimene

Apsedz, Dieviņ, zvaigžņu segu,
Klāj mākoņu paladziņu.
Apklususi mātes soli,
Dzīves ceļu staigājot.

Kad pēkšņi un negaiditi pārtrūcis
JANĪNAS dzīves pavediens,
izsakām vispatiesāko līdzjūtību
viram, dēliem.
Lilitas, Ilonas, Anitas, Leontines,
Elīvīras ģimenes, Ilgonis, Francis,
Raimonds, Jānis



Indeks 3004

**IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJIS**
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE

TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NOREĶINU KONTS

A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA,

SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959
FAKSS - 64522257

REDAKTORS E.GABRANOVS - T.64522534, 29360850

ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T.64522126

ZLOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962

M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260

A.LOČMELIS - T.64520961

KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126

GRĀMATVEDE S.BĒRZINA - T. 64507019

ŠOFERIS A.KIRSANOVS - T. 27870730

Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

ŽURNĀLISTI -

26555382

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespējīsts SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀZA - 3080

